

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาพัฒนาการเกษตร
หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่น 1-6

Follow – up of Bachelor Degree Graduate Student in Four Year
Agricultural Development Programe, Year 1998-2003

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

ร.พ. คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

๒๕๖๔ ๓ เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

๒๕๔๗

พ.ศ.2547

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน 96338

รับเดือนปี..... ๒๕๖๔

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาเทคนิคเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาพัฒนาการเกษตร
หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่น 1-6

Follow – up of Bachelor Degree Graduate Student in Four Year
Agricultural Development Programe, Year 1998-2003

โดย
นางสาว อูษา นิ้มแก้ว
ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
วท.บ.(พัฒนาการเกษตร)
เมื่อวันที่ มีนาคม พ.ศ.2547

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

.....
(ผศ. ศุภสมบุรณ์ อึ้งรัตนกร)

กรรมการปัญหาพิเศษ

.....
(ผศ.ดร.ทิพวรรณ ลิ้มงูร)

หัวหน้าภาควิชา

.....
(อ.สุชมาภรณ์ ชันธ์ศรี)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพัฒนาการเกษตร หลักสูตร

ปริญญาตรี 4 ปี รุ่น 1-6

โดย : นางสาว อุษา นิยมแก้ว

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ :

(ผศ.ศุภสมบุรณ์ อึ้งรัตนกร)

(...../...../.....)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพัฒนาการเกษตร หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่นที่ 1-6 คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการประกอบอาชีพ การศึกษาต่อ และการว่างงานของบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่นที่ 1 - 6 และเพื่อศึกษาว่าบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรได้นำความรู้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ การศึกษาต่อมากน้อยเพียงใด

กลุ่มประชากรของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 มีจำนวนทั้งสิ้น 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยค่าทางสถิติ ซึ่งได้แก่ การหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า บัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรได้ตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวน 43 ชุด คิดเป็นร้อยละ 67.18 ส่วนใหญ่เป็นบัณฑิตที่จบการศึกษารุ่นที่ 6 ปีการศึกษา 2546 เพศชาย อายุระหว่าง 21-25 ปี วิชาโทที่เรียนมาก คือ นิเทศศาสตร์เกษตร การศึกษาต่อ พบว่าไม่ได้ศึกษาต่อเป็นส่วนใหญ่ ความรู้ที่นำไปใช้ศึกษาต่อมากที่สุด คือ ความรู้สาขาวิชาเอก การประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตร พบว่า มีการประกอบอาชีพในสถานประกอบการเอกชนมากที่สุด สาขางานที่ทำส่วนใหญ่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนมา เมื่อจบการศึกษาแล้วบัณฑิตได้งานทำทันทีมากที่สุด เงินเดือนส่วนใหญ่ที่ได้ อยู่ระหว่าง 9,000-10,999 บาท บัณฑิตมีความพอใจต่องานที่ทำมากที่สุด ส่วนการเปลี่ยนงานของบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตร พบว่า บัณฑิตไม่เคยเปลี่ยนงานมากที่สุด

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากหลาย ๆ ท่านที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ ผศ.ศุภสมบุญ อึ้งรัตนากร ซึ่งเป็นประธานกรรมการปัญหาพิเศษที่ได้แนะนำให้ข้าพเจ้าเกิดแนวคิดที่จะทำการวิจัยปัญหาพิเศษเรื่องนี้ และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณ ผศ.ดร.ทิพวรรณ ลิ้มงูร กรรมการปัญหาพิเศษที่ช่วยตรวจทานและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้คำแนะนำต่อผู้วิจัยมาตลอด

ขอขอบคุณบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่นที่ 1-6 ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ท่านสุดท้ายที่มีความสำคัญกับผู้ทำการวิจัยมากที่สุด คือ บิดา มารดา ของผู้ทำการวิจัย ซึ่งท่านทั้งสองได้ให้โอกาสแก่ข้าพเจ้าในการให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการศึกษาแก่ผู้ทำการวิจัยมาโดยตลอด ทั้งด้านกำลังกาย กำลังทรัพย์ และที่สำคัญที่สุด คือ ด้านกำลังใจ ซึ่งนับเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้ทำการวิจัยมีความรู้ความสามารถมาจนทุกวันนี้ ดังนั้นหากการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ ก็ขอให้ยกประโยชน์นั้นให้แก่บิดา มารดา ของผู้ทำการวิจัยที่คอยอบรมสั่งสอนผู้ทำการวิจัยมาโดยตลอด แต่หากการวิจัยครั้งนี้ผิดพลาดประการใดผู้ทำการวิจัยขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

นางสาวอุษา นิมแก้ว
มีนาคม 2547

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(1)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
การติดตามผล	4
โครงสร้างทางหลักสูตร สาขาพัฒนาการเกษตร หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี	16
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2541	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	
กลุ่มประชากร	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การรวบรวมข้อมูล	35
การวิเคราะห์	36
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล	37
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	61
ข้อเสนอแนะ	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอกสารอ้างอิง	64
ภาคผนวก	
- แบบสอบถาม	69
- รายชื่อบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมา	74

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนของบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตร ปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามปีที่สำเร็จการศึกษา เพศ อายุ สาขาวิชาโท และการศึกษาต่อ	38
2. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามการประกอบอาชีพ รายได้ปัจจุบัน ความรู้สึกต่องาน และการเปลี่ยนงาน	40
3. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามระยะเวลาการศึกษาต่อ	42
4. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามระยะเวลาการประกอบอาชีพ	42
5. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามการนำความรู้ไปใช้ศึกษาต่อ	43
6. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามสาขางานที่ทำ	44
7. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามเพศ	45
8. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามอายุ	46
9. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามสาขาวิชาโท	47
10. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามการศึกษาต่อ	49
11. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามระยะเวลาการศึกษาต่อ	50
12. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามระยะเวลาการประกอบอาชีพ	51

13. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 52
 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามการนำความรู้ไปใช้ศึกษาต่อ
14. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 53
 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามการประกอบอาชีพ
15. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 54
 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามสาขางานที่ทำ
16. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 55
 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามรายได้ปัจจุบัน
17. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 56
 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามความรู้สึkst่องาน
18. เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 57
 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามการเปลี่ยนงาน

บทที่ 1

บทนำ (Introduction)

ความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันการศึกษาเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจจากบุคคลของวงการต่าง ๆ ในสังคมเป็นอย่างมาก เพราะถือว่าการศึกษาก็คือกิจกรรมทางสังคมที่ทำให้เกิดการพัฒนาด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนบุคคล สังคมและประเทศชาติ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยมีมหาวิทยาลัยทำหน้าที่และมีบทบาทสำคัญ เพื่อสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ ความเจริญขององคมนตรีทางสติปัญญาและคุณธรรมแก่สังคม ดังเช่นสาขาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ก็เป็นอีกสาขาวิชาหนึ่งที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสู่สังคม และมุ่งหวังให้บัณฑิตเหล่านั้นได้นำความรู้ไปพัฒนาสังคม หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2541) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไว้ 4 ประการ คือ เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพด้านพัฒนาการเกษตร สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการเกษตร เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถครองตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเต็มภาคภูมิ เพื่อส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และเผยแพร่ผลงานทางด้านเกษตรศาสตร์ เพื่อสนองนโยบายของรัฐและเอกชนในการพัฒนาคุณภาพของบุคลากร

ดังนั้น การที่จะทราบได้ว่า บัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรที่สำเร็จการศึกษาไปนั้นได้นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ประโยชน์มากน้อยแค่ไหน จึงต้องมีการติดตามผล เพื่อช่วยให้ผู้บริหารการศึกษา ผู้สร้างหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน ได้มองเห็นปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ และนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ตามที่ Stoop และ Wahlquist (อ้างในสุพจน์ พลก้าแหง, 2537:1) กล่าวว่า " การติดตามผลเป็นวิธีการที่สำคัญทำให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพ ตลอดจนข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา และผลที่ได้จากการติดตามผล จะเป็นข้อมูลสำคัญที่แนะแนวการพิจารณาเพื่อปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารผู้สำเร็จการศึกษา ผู้กำลังศึกษาในปัจจุบันและยังเป็นหลักในการพิจารณาจัดการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาอีกด้วย "

จากอดีตถึงปัจจุบัน สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ผลิตบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ทั้งหมด 6 รุ่น คือ บัณฑิตในปีการศึกษา 2541 จนถึงบัณฑิตในปีการศึกษา 2546 จำนวน 64 คน ทางภาควิชาเทคนิคเกษตรยังมิได้มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตเหล่านี้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรมี

การติดตามผลการปฏิบัติงาน การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพด้วยตนเอง หรือการว่างงาน ตลอดจนการศึกษาถึงประสิทธิภาพของหลักสูตรในด้านการนำไปใช้ศึกษาต่อและการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ผู้วิจัยมีความประสงค์จะติดตามผลบัณฑิตปริญญาตรี สาขาพัฒนาการเกษตร หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง รุ่นที่ 1-6 ระหว่างปีการศึกษา 2541-2546 โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงการประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่นที่ 1 – 6
2. เพื่อศึกษาถึงการศึกษต่อของบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่นที่ 1 – 6
3. เพื่อศึกษาถึงการว่างงานของบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่นที่ 1 – 6
4. เพื่อศึกษาว่าบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรได้นำความรู้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ การศึกษาต่อมากน้อยเพียงใด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงการประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่นที่ 1 – 6
2. ทราบถึงการศึกษต่อของบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่นที่ 1 – 6
3. ทราบถึงการว่างงานของบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่นที่ 1 – 6
4. ทราบถึงการนำประโยชน์จากการศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือการศึกษาของบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตร
5. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนสาขาพัฒนาการเกษตรของภาควิชาเทคนิคเกษตร

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จำกัดขอบเขตโดยทำการศึกษาเฉพาะบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร หลักสูตร 4 ปี รุ่นที่ 1 – 6 จำนวน 64 คน คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่ง จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม 2546 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2547

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

บัณฑิต หมายถึง บุคคลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตร ปริญาตรี 4 ปี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่จบการศึกษาปี พ.ศ.2541 ถึง 2546

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาพัฒนาการเกษตร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2541) ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การติดตาม หมายถึง การติดตามการประกอบอาชีพ การศึกษาต่อ การว่างงาน และการนำประโยชน์จากการศึกษาในสาขาพัฒนาการเกษตรไปใช้ประโยชน์ของนักศึกษาสาขาพัฒนาการเกษตร ซึ่งเรียนหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ที่จบการศึกษาใน ปี พ.ศ.2541 ถึง 2546

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร (Review of Related Literature)

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. การติดตามผลการศึกษา

1.1 ความหมายของการติดตามผลการศึกษา

1.2 ความสำคัญของการติดตามผลการศึกษา

1.3 วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการติดตามผลการศึกษา

1.4 วิธีการติดตามผลการศึกษา

1.5 ขั้นตอนการติดตามผลการศึกษา

1.6 ประโยชน์ของการติดตามผลการศึกษา

2. โครงสร้างทางหลักสูตร สาขาพัฒนาการเกษตร หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2541

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การติดตามผลการศึกษา

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ที่เรียนอยู่ได้รับประโยชน์และเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะจบการศึกษาและเข้าทำงานตามสาขาวิชาชีพของตนในการจะติดตามผลให้ได้ประสิทธิภาพนั้น เราควรจะมีความรู้เกี่ยวกับการติดตามในหัวข้อดังต่อไปนี้

1.1 ความหมายของการติดตามผลการศึกษา

การติดตามผลการศึกษา หมายถึง การติดตามศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาที่จบการศึกษาออกไปประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษามา เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดบริการต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษา ซึ่งจะเข้ามารับการศึกษารุ่นต่อ ๆ ไป เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายและสาระของการติดตามผลการศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้นำเสนอความคิดและข้อสรุปของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องดังนี้

Downing (อ้างในชาญชัย อินทรประวัตติ และคณะ, 2539:8) อธิบายว่า การติดตามผลนักเรียนนักศึกษาเป็นกิจกรรมหลักที่จำเป็นไม่เฉพาะแต่ในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น แม้แต่

ในระดับโรงเรียนก็มีความจำเป็น ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบผลของการจัดการศึกษาของสถาบันนั้น ๆ ว่าเป็นไปตามความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด

Calvin (อ้างในซาอูซีย์ อินทรประวัติ และคณะ, 2539:8) เชื่อว่าการติดตามผลการศึกษาของผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วนั้นจะเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการให้บริการแนะแนวและบริการด้านอื่น ๆ แก่นักศึกษารุ่นต่อ ๆ ไป นอกจากนั้นการติดตามผลการศึกษายังให้ประโยชน์ในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานประกอบการกับสถาบันการศึกษา ซึ่งจะทำให้การให้การศึกษากิจการงาน และการมีงานทำมีความสัมพันธ์กันมากยิ่งขึ้นด้วย

ปราณี เถลิงพล (2515:24) กล่าวว่า การติดตามผลเป็นการบริการเกี่ยวกับเรื่องความสำเร็จ ความล้มเหลว ทักษะคติ ข้อคิดเห็น ความต้องการและปัญหาของผู้ที่จบออกมาจากสถาบันการศึกษา โดยจบออกไปศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพก็ตาม

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521:160) อธิบายว่า การติดตามผลเป็นบริการที่มุ่งจะประเมินผลงานที่ดำเนินไปแล้ว เพื่อเป็นการตรวจสอบดูว่า บริการที่จัดให้ผู้ศึกษาประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด

เมธี ปิยะคุณ (2528:31) อธิบายว่า การติดตามผล เป็นการศึกษาพฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ ปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่ประสบเพื่อผลสะท้อนต่อสถาบันในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย เพื่อประโยชน์ต่อนักศึกษาในปัจจุบัน การติดตามผลเป็นบริการที่ควรจัดทุกระดับการศึกษา

กัญญา เกิดโพธิ์ทอง (อ้างใน เล็ก ชมันเขียว, 2535:17) ให้ความหมายว่า การติดตามผลเป็นวิธีหนึ่งที่จะดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ที่จบการศึกษาออกไปว่าประกอบอาชีพ ประสบปัญหา และอุปสรรคอย่างไร เพื่อให้ได้ผลสะท้อนกลับมายังสถานที่ให้การศึกษอบรมต่อไป

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (อ้างในวิภาวดี หลิมวัฒนา, 2538:7) ได้ให้ความหมายว่า การติดตามผลเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ เพื่อบ่งบอกถึงคุณค่าสิ่งหนึ่งสิ่งใด

Erickson (อ้างในวาสนา เจริญวิเชียรฉาย และคณะ, 2540:5) ได้ให้ความหมายว่า การติดตามผลเป็นบริการติดตามข่าวสารของผู้ที่จบการศึกษาไปแล้วและเพื่อส่งเสริมให้บริการต่อเนืองกับผู้ที่ยังออกจากโรงเรียนไปแล้ว นอกจากนี้ การติดตามผลยังเป็นเทคนิคในการประเมินผลความเหมาะสมของโปรแกรมการสอน ทั้งในขณะที่สอนและหลังจากการสอนเสร็จสิ้นไปแล้ว

การติดตามผลในความหมายของผู้วิจัย หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้ที่จบการศึกษาไปแล้ว เกี่ยวกับการนำประโยชน์จากการศึกษาไปใช้ในการประกอบอาชีพ

การศึกษาต่อ ตลอดจนการดำเนินชีวิตต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการนำผลดังกล่าวมาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนต่อไป

1.2 ความสำคัญของการติดตามผลการศึกษา

ม.ล.ปิ่น มาลากุล (อ้างในงานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน,2531:4) ชี้ให้เห็นว่า การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ และการสำรวจความต้องการทางด้านอาชีพ จะทำให้กำหนดได้ว่าการเตรียมตัวและการตัดสินใจเลือกเรียนต่อหรือประกอบอาชีพอันเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิตของนักเรียนเป็นอย่างมาก การให้บริการแนะแนวทางอาชีพ จึงเป็นบริการที่สำคัญบริการหนึ่ง

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2530:14) ได้แสดงทัศนะถึงความสำคัญของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ไว้ว่า เป็นบริการที่จัดขึ้น เพื่อศึกษาถึงความสำเร็จ ความล้มเหลว ทัศนคติ ข้อคิดเห็น ความต้องการและปัญหาของผู้เรียน ทั้งผู้เรียนในปัจจุบันและผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ที่ไปศึกษาต่อหรือออกไปประกอบอาชีพ

दनัย สุทธิพจน์ (2532:9) กล่าวว่า การติดตามผลการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษานับว่ามีความจำเป็นและสำคัญมาก เพราะจะทำให้ทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นผลผลิตของหลักสูตรนั้น มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการที่ได้ศึกษาไปจากสถานศึกษา บุคลิกภาพ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม ความประพฤติ ฯลฯ และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มากน้อยเพียงใด

Lefever et .al (อ้างในกิจจา บานชื่น,2539:33) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการติดตามผลว่า ผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาและนิสิตที่กำลังศึกษาอย่างมาก เพราะผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นข้อมูลในการฝึกอบรมนิสิตให้ออกไปประกอบอาชีพได้ดีขึ้น

Stoops (อ้างในสุวลักษณ์ ตั้งประดิษฐ์ ,2527:180) กล่าวว่า การติดตามผลเป็นวิธีการที่สำคัญที่จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพ และข้อบกพร่องของการฝึกอบรม ผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นข้อมูลและแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมให้ดียิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่อผู้จัดทำโครงการและผู้ที่กำลังจะอบรมต่อไป

ผู้วิจัยได้สรุปความสำคัญของการติดตามผลไว้ว่า การติดตามผลเป็นวิธีการหนึ่งที่มีความสำคัญที่ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ของสถาบันการศึกษา นักศึกษาในปัจจุบันและอนาคต

1.3 วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการติดตามผลการศึกษา

ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สิ่งแรกที่ต้องเตรียมก่อนการติดตามผล คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ จากการให้ความหมายของการติดตามผลในหลายทศวรรษข้างต้น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน (2540:10) ได้ประมวลว่า การติดตามผลเป็นกระบวนการหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบัณฑิต
2. ทราบข้อดีและข้อบกพร่องของการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร
3. วิเคราะห์ผลของหลักสูตร
4. ให้ผู้สอนได้ทราบผลการอบรมสั่งสอนของตน
5. ทราบปัญหาและความต้องการการช่วยเหลือของบัณฑิต
6. ปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น
7. พัฒนาการให้บริการด้านแนะแนวอาชีพแก่นักศึกษา

दनัย สุธิพจน์ (2533:12) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผล ไว้ว่า

1. เพื่อประเมินผลหลักสูตรการศึกษา
2. เพื่อประเมินผลการจัดประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนและการฝึกงานของนิสิตนักศึกษาที่ทางสถานศึกษาจัดให้

นิตินักศึกษาที่ทางสถานศึกษาจัดให้

3. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรและการสอนให้ตรงต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม
4. เพื่อนำข้อมูลด้านการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจในการทำงาน และการเตรียมตัวเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานของนิสิตนักศึกษาปัจจุบัน

สังคม

นิตินักศึกษาปัจจุบัน

5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบันและสถานศึกษา

Wentling (อ้างในรัตนากาญจน์ ศิริโชติ และคณะ, 2542:5) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ดังนี้

1. เพื่อสำรวจอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว
2. เพื่อสำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน
3. เพื่อใช้ข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร
4. เพื่อหาข้อมูลต่าง ๆ สำหรับเปิดอบรมระยะสั้น ๆ ให้กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว

ไปแล้ว

5. เพื่อสำรวจถึงสถานภาพการศึกษาต่อและการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

6. เพื่อประเมินผลงานของหน่วยงานบริการต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้น เช่น หน่วยบริการ และแนวหน่วยบริการให้คำปรึกษาและหน่วยจัดงาน

7. เพื่อศึกษาลักษณะงานที่แท้จริงของตำแหน่งหน้าที่การงานต่าง ๆ ที่หน่วยงานนั้น ๆ ต้องการ

8. เพื่อเน้นให้เห็นถึงวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการศึกษาสายอาชีพให้กับนักศึกษา ก่อนที่จะจบออกไปทำงาน

9. เพื่อดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเสนอรายงานต่อผู้บริหาร หรือส่วนราชการอื่น ๆ ที่ต้องการ

อนันต์ อนันตรังสี (2527:178-179) ยังได้ให้วัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบสาเหตุเกี่ยวกับสภาพและปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนซึ่งออกจากโรงเรียนไปแล้วต้องประสบ

2. เพื่อหาข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการประเมินผลการแนะแนวและปรับปรุงโครงการเกี่ยวกับการเรียนการสอนของโรงเรียนให้ดีขึ้น โดยถือประสบการณ์ของศิษย์เก่าเป็นแนวทาง

3. เพื่อตรวจสอบดูว่านักเรียนเก่าของโรงเรียนมีความพร้อมในการที่จะประกอบอาชีพต่าง ๆ ในโลกของงานเพียงพอหรือยัง

4. เพื่อคอยติดต่อกับนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วทั้งหมดเป็นระยะ ๆ เช่น 1 ปี 3 ปี หรือ 5 ปี เพื่อจุดมุ่งหมายที่จะให้ความช่วยเหลือต่อไปอีก

5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับนักเรียนและชุมชน

6. เพื่อรวบรวมสาเหตุเกี่ยวกับโอกาสในการทำงานอาชีพต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนปัจจุบันของโรงเรียน

7. เพื่อทราบความคิดเห็นของนักเรียนเก่าเกี่ยวกับการที่จะปรับปรุงโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนให้สนองความต้องการของนักเรียนได้ดีที่สุด

8. เพื่อจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเก่าของโรงเรียน

รัตนากาญจน์ สิริโชติ และคณะ (2542:6) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการติดตามไว้ว่า

1. เพื่อประเมินผลหลักสูตรของการศึกษา

2. เพื่อประเมินผลการจัดประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน และการฝึกงานของนิสิตนักศึกษาที่ทางสถานศึกษาจัดให้

3. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรและการสอนให้ทันสมัยต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม

4. เพื่อนำข้อมูลด้านการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานและการเตรียมตัวเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานของนิสิตนักศึกษาปัจจุบัน

5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบันและสถานศึกษา

Downing (อ้างในทองเรียน อมรชกุล และคณะ, 2528:265) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา โดยแยกเป็นจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะไว้แล้ว จุดมุ่งหมายสุดยอดของการติดตามผล คือ การพัฒนาในด้านการปรับตัวของนักเรียนให้ดีขึ้น ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพและความเจริญก้าวหน้าพัฒนาในด้านการศึกษา ส่วนจุดมุ่งหมายเฉพาะ ซึ่งประกอบกันแล้วจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายสูงสุด ได้แก่

1. สนับสนุนความก้าวหน้า และสถานภาพของนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านหลักสูตร เนื้อหา วิชาเรียน รวมทั้งกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อจัดการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับความต้องการที่จำเป็น

2. ข้อมูลที่จะช่วยนักเรียนในการวางแผนในอนาคต และการตัดสินใจอย่างฉลาดเป็นสิ่งจำเป็น รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโอกาสต่าง ๆ ทางการศึกษา และความมุ่งหวังทางด้านอาชีพของนักเรียนด้วย

3. เพื่อกำหนดขอบเขตความเหมาะสมในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการเลือกวิชาเรียนหรือในการเลือกกิจกรรมนอกห้องเรียน

4. เพื่อทราบว่าการทำงานพิเศษของนักเรียนมีผลต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง

5. เพื่อส่งเสริมสนับสนุน สภาพและความก้าวหน้าในงานต่าง ๆ ของนักเรียนที่หลังจากจบแล้วมีงานทำ และรวมถึงนักเรียนที่จบออกไปก่อนที่จะจบการศึกษาจริง ๆ จะช่วยให้คำแนะนำแนวทางในการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุง แรงจูงใจใฝ่อาชีพของเขาให้ดีขึ้นได้

6. เพื่อทราบว่านักเรียนที่จบไปแล้วประสบความสำเร็จในงานอาชีพและสังคม หลังจากที่ได้รับการฝึกฝนอบรมจากวิทยาลัยไปแล้วมากน้อยเท่าไร

7. เพื่อทราบข้อมูลที่เป็นจุดอ่อนในด้านต่าง ๆ ของโปรแกรมทั้งหมดของโรงเรียน

8. เพื่อวิจัยปัญหาต่าง ๆ และสรุปผลการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะในการจัดบริการต่าง ๆ ภายในโรงเรียน โดยทั่วไปแล้วปัญหาต่าง ๆ มีมากมาย การวิจัยปัญหาจึงควรเป็นปัญหาที่มีอิทธิพลก่อให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2530:15) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการติดตามผล ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียน
 2. เพื่อประเมินผลโปรแกรมแนะแนวหลักสูตรของโรงเรียน
 3. เพื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานอาชีพ ในอันที่นำมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงงานแนะแนวและหลักสูตรของโรงเรียน
 4. เพื่อศึกษาพิจารณาความต้องการของชุมชนและสถานบันการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป
 5. เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้สำหรับทำการวิจัยในด้านงานอาชีพ
 6. เพื่อให้ข้อมูลแก่ฝ่ายแนะแนว ในอันที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการควบคุมและจัดโปรแกรมการอบรมต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมนอกเวลา
 7. เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสต่าง ๆ ในงานอาชีพ
- จุดมุ่งหมายของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาก็เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และเพื่อให้ทราบว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วนั้น ประสบความสำเร็จและความก้าวหน้าในงานอาชีพมากน้อยเพียงใด ตลอดจนทราบถึงการปรับตัวในการทำงาน การแก้ไขปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้ดีขึ้น เป็นต้น

Frochlich (1959:309) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการติดตามผลไว้ว่า

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น
 2. เพื่อเป็นการประเมินผลโครงการแนะแนวและการจัดการเรียนการสอน
 3. เพื่อทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง
 4. เพื่อทราบข้อดีและข้อบกพร่องของโครงการของโรงเรียนในด้านวิชาการและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 5. เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการแนะแนวอาชีพ
 6. เพื่อให้ผู้สอนได้ทราบผลการอบรมสั่งสอนของตน
- ชาญชัย อินทรประวัติ และคณะ (2539:9) กล่าวว่า การติดตามผลการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา น่าจะสนองตอบจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาวะการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา
2. เพื่อศึกษาการปรับตัวของผู้สำเร็จการศึกษาเข้ากับสังคมและสถานที่ทำงาน
3. เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษา
4. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะที่จะนำไปปรับปรุงหลักสูตรและการสอน
5. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะที่จะนำไปปรับปรุงบริการต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษา
6. เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการให้บริการแนะแนวในสถาบันการศึกษา
7. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันศึกษากับชุมชนและผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา

1.4 วิธีการติดตามผลการศึกษา

การติดตามผลสามารถกระทำได้หลายวิธี จะใช้วิธีการแบบใดขึ้นอยู่กับความต้องการและความเหมาะสม ดังนั้นผู้ที่ทำการติดตามผลจึงต้องพิจารณาเครื่องมือหรือวิธีการที่จะนำมาใช้ คมเพชร จิตรศุภกุล (2521:160-161) ได้อธิบายถึงวิธีการติดตามผลที่น่าสนใจ ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถามหรือแบบสำรวจ การสร้างเครื่องมือนี้จะต้องพิจารณาจากขอบข่ายของงาน แล้วนำมาสร้างเป็นคำถาม และให้นักเรียนได้ประเมินผลบริการเหล่านั้น นอกจากจะมีคำถามดังกล่าวแล้ว จะต้องมีความถามปลายเปิดเพื่อให้เห็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดบริการด้วย
2. การสัมภาษณ์ บางครั้งโรงเรียนอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์นักเรียนโดยตรง ซึ่งได้รับข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการแนะแนว แต่วิธีการนี้อาจจะกระทำได้น้อยมากเพราะเสียเวลามากเกินไป แต่อย่างไรก็ตามการสัมภาษณ์ก็อาจจะยังมีความจำเป็นที่ต้องนำมาใช้บ้างเพราะอาจจะได้รับข้อมูลที่ลึกซึ้ง และมีโอกาสได้ถามได้กว้างขวางมาก
3. การใช้โทรศัพท์ ในชุมชนบางแห่งอาจจะใช้โทรศัพท์ในการติดตามผลได้เพราะเป็นการสะดวก แต่อย่างไรก็ตามการใช้โทรศัพท์ก็มีขอบเขตจำกัดเช่นเดียวกับการสัมภาษณ์ กล่าวคือ เสียเวลามากและการพูดโทรศัพท์นั้นจะต้องใช้เวลาจำกัดด้วย ดังนั้น วิธีการนี้อาจใช้ในกรณีจำเป็นเท่านั้น
4. การวิจารณ์โรงเรียน นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วย่อมถือว่ามีประสบการณ์โดยตรงจากการจัดการศึกษาของโรงเรียน ศิษย์เก่าเหล่านี้ควรจะได้รับ การสนับสนุนให้แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์การดำเนินงานของโรงเรียนว่ามีการจัดโปรแกรมต่าง ๆ เป็น

อย่างไรบ้าง เช่น เขาประสบความสำเร็จทางการศึกษาหรือไม่ หลังจากสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนหรือได้ประกอบอาชีพหรือไม่ การตอบนี้จะเป็นไปได้อย่างอิสระถึงแม้ว่าจะเป็นการตอบแบบอัตนัยก็ถือเป็นประโยชน์และอาจนำไปใช้เป็นการปรับปรุงโรงเรียนต่อไป

5. การเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายกลุ่ม ในการอภิปรายกลุ่มนั้นสมาชิกจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กล่าวถึงจุดอ่อนของโครงการ มีการเสนอแนะการปรับปรุง โดยปกติมักจะเป็นนักเรียนปัจจุบันที่ร่วมกันอภิปราย ผลจากการอภิปรายกลุ่มนั้นจะนำไปปรับปรุงการดำเนินโครงการต่อไป

วิธีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษามีหลายวิธี ดังนั้นควรเลือกวิธีที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด สะดวกที่สุด และได้ข้อมูลครบถ้วนและสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งอาจจะเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลาย ๆ วิธีผสมผสานกันก็ได้

1.5 ขั้นตอนการติดตามผลการศึกษา

ดเนีย เทียนพุดม (2525:36) ได้อธิบายขั้นตอนการติดตามผลโครงการฝึกอบรมว่าประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์ในการติดตามผล

1.1 การศึกษาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรม

1.2 ศึกษาถึงผลของการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมจากข้อมูล

1.3 ศึกษาว่าการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมนั้นเป็นผลเนื่องมาจากการฝึกอบรมมากน้อยเพียงใด

การฝึกอบรมมากน้อยเพียงใด

1.4 ศึกษาว่ามีเนื้อหาวิชาหรือทักษะอะไรบ้างที่จะต้องจัดเสริมให้หรือเพิ่มเติมให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรรุ่นต่อไป

เพิ่มเติมให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรรุ่นต่อไป

ขั้นที่ 2 การกำหนดกรอบเป้าหมายที่จะทำการติดตามผล

2.1 จะทำการติดตามผลจากผู้ผ่านการฝึกอบรมหรือผู้ให้การฝึกอบรม

2.2 จะทำการติดตามผลจากผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือ เพื่อนผู้

ร่วมงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นที่ 3 การกำหนดร่างหรือแนวทางการติดตามผล

3.1 ศึกษาหลักสูตรที่ติดตามจากแฟ้มโครงการ, แฟ้มวิชาการ, รายงานการ

ประเมิน, รายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยงาน

3.2 จากการศึกษาในข้อแรกนำมากำหนดร่างหรือแนวทางในการติดตามผล อาจจะอยู่ในรูปของแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์หรือแบบสังเกต การปฏิบัติงาน ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการติดตามผลที่กำหนดไว้

3.3 นำร่างหรือแนวทางการติดตามผลที่จัดทำเสร็จแล้วไปทดลองใช้ (Try out) หรือให้ผู้เชี่ยวชาญดูความเหมาะสมของภาษาหรือเนื้อหาที่จะติดตามว่าควรจะปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริงมากน้อยเพียงใด เพื่อให้แบบสอบถามหรืออื่น ๆ ที่สมบูรณ์ที่สุด

ขั้นที่ 4 วิธีดำเนินการติดตามผล

4.1 กำหนดวิธีการติดตามผลที่โครงการกำหนด โดยการสัมภาษณ์, การสังเกต, การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

4.2 กำหนดระยะเวลาในการติดตามผล (หลักสูตรนั้นควรเสร็จสิ้นแล้วไม่น้อยกว่า 3-6 เดือน แต่ทั้งนี้อาจจะยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของหลักสูตร)

4.3 ทำการติดตามผลตามวิธีที่กำหนด

4.4 จดหมายเหตุหรือสัมภาษณ์เพิ่มเติมในกรณีที่ข้อมูลไม่ครบถ้วน

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

5.2 กำหนดตารางนำเสนอที่ต้องการ

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลตามที่กำหนด ซึ่งอาจทำในรูปของร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าความแตกต่างทางสถิติ ฯลฯ

ขั้นที่ 6 สรุปและจัดทำรายงาน

การสรุปผลและจัดทำรายงานจะเสนอใคร เช่น ผู้บริหารหรือผู้จัดทำหลักสูตร เพราะต้องคำนึงว่าในการจัดทำสรุปและรายงานนั้นมีลักษณะเฉพาะที่ไม่เหมือนกัน

ปาน สวัสดิ์ดิลาลี (2531:42) ได้อธิบายว่า ขั้นตอนการติดตามผลการฝึกอบรมประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการติดตามผล (focus)

ขั้นที่ 2 วางแผนการติดตาม (planning)

ขั้นที่ 3 ดำเนินการตามแผน (implement)

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล (analyze)

ขั้นที่ 5 รายงานผล (report)

นิพนธ์ นราพิทักษ์กุล (2542:38) กล่าวว่า โดยทั่วไปขั้นตอนการดำเนินการติดตามผลมี 3 ขั้นตอน ดังนี้ คือ ขั้นตอนกำหนดข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บ ขั้นตอนการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลและขั้นตอนการจัดทำรายงานเสนอผู้มีอำนาจสั่งการ (ปรับปรุงแก้ไข) ตามรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นตอนการกำหนดข้อมูลและแหล่งข้อมูล โดยทั่วไปจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- กำหนดประเภทของข้อมูล โดยพิจารณาหรือประเมินถึงความจำเป็นที่ต้องใช้ข้อมูลเพื่อใช้วัดผลความก้าวหน้า และปัญหาอุปสรรคของโครงการ
- กำหนดรายละเอียดข้อมูล โดยแจกแจงประเภทและจำนวนข้อมูลที่ต้องการใช้

2. ขั้นตอนการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

- จำแนกประเภทข้อมูล เป็นการแจกแจงข้อมูลตามประเภทหรือชนิดข้อมูลเพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการนำมาวิเคราะห์
- ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเภทตามรูปแบบที่ต้องการ ตามวิธีการทางสถิติ หากจะใช้คอมพิวเตอร์ก็จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการเก็บรักษาข้อมูล การวิเคราะห์และจัดทำรายงานเสนอ

3. การจัดทำรายงาน ขั้นตอนสุดท้ายเป็นการจัดทำรายงานเสนอต่อบุคคลหรือคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการปรับปรุงแก้ไข โดยรายงานที่ดำเนินงานควรมีลักษณะดังนี้

- รายงานสั้น ๆ
- ชี้ประเด็น ผลงาน และปัญหาให้ชัดเจน
- ชี้แนวทาง การปรับปรุง แก้ไข หรือการเร่งรัดการดำเนินงาน เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

1.6 ประโยชน์ของการติดตามผลการศึกษา

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษามีประโยชน์ทั้งต่อตัวนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของฝ่ายแนะแนวโดยตรง ประโยชน์ของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สมเดช มุงเมือง (2532:26-27)

1. เพื่อช่วยในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้สนองตามความต้องการของนักเรียน

2. เพื่อช่วยปรับปรุงโครงการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

3. เพื่อช่วยให้ทราบว่าผู้ใดต้องการความช่วยเหลือต่อไปอีก

4. เพื่อช่วยให้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากที่นักเรียนได้รับการคัดเลือกเข้าเรียนในโปรแกรมการเรียนต่าง ๆ นอกจากนี้ยังจะช่วยให้ทราบว่านักเรียนมีความสามารถดีเด่นด้านใดต้องเสริมสร้างสมรรถภาพด้านใด เพิ่มเติมหรือพัฒนาด้านใดอีก

5. เพื่อช่วยให้ครูแนะแนวทราบ ควรให้ข้อเสนอเทศชนิดใดแก่นักเรียนทั้งที่ศึกษาอยู่หรือจบจากโรงเรียนไปแล้ว

6. เพื่อช่วยเสนอข้อมูลให้แก่คณะครูอาจารย์เพื่อให้อำนวยการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น มีความเข้าใจธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน

7. เพื่อช่วยให้ออกข้อมูลแก่ผู้บริหารโรงเรียนเพื่อปรับปรุงการจัดการศึกษาและบริการต่าง ๆ ให้สนองความต้องการของนักเรียนและช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนอย่างราบรื่น

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2530:17) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่สำคัญของการติดตามผลไว้ดังนี้

1. ใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร

2. ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงโครงการแนะแนว

3. ทำให้ทราบความต้องการที่แท้จริงของนักเรียน และความจำเป็นก่อนหลังที่นักเรียนสมควรได้รับความช่วยเหลือ

4. ใช้เป็นข้อมูลในการติดตามนักเรียนเป็นรายบุคคล และกลุ่มที่ได้คัดเลือกแล้ว

5. ใช้เป็นข้อมูลในการให้ข้อเสนอเทศแก่นักเรียน

6. ใช้เป็นข้อมูลสำหรับครูอาจารย์ จะได้เห็นความสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน ซึ่งจะมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนักเรียน

จากรายงานการวิจัยเรื่องการติดตามผลการปฏิบัติงานและการปฏิบัติงานของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน (2540:10) สรุปประโยชน์ของการติดตามผล ว่ามีผลดีใน 3 ประเด็นใหญ่ ๆ ดังนี้

1. บัณฑิตจะเกิดความรู้สึกว่าสถาบันที่ตนจบการศึกษานั้นมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาและให้ความสำคัญกับบัณฑิต ผลที่ตามมาก็คือ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในสถาบัน เกิดความผูกพันต่อกันและยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือเมื่อสถาบันต้องการ

2. หลักสูตร ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นประโยชน์ในการประเมินและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องตามความต้องการทั้งของผู้เรียน ผู้ใช้ผลผลิตและสังคมโดยรวม

3. บริการให้คำปรึกษา ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นข้ออ้างอิงที่นำมาประกอบการแนะนำนักเรียนปัจจุบันเกี่ยวกับการเลือกอาชีพและสถานที่ปฏิบัติงานภายหลังจบการศึกษาแล้ว

2. โครงสร้างทางหลักสูตร

หลักสูตรในสาขาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้มีปรัชญาวัตถุประสงค์ในการจัดทำหลักสูตร ดังนี้

ปรัชญาของหลักสูตร "วิเคราะห์ วางแผน จัดการทรัพยากรการเกษตรและถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน"

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพด้านพัฒนาการเกษตร สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการเกษตร

2. เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถครองตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเต็มภาคภูมิ

3. เพื่อส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และเผยแพร่ผลงานทางด้านเกษตรศาสตร์

4. เพื่อสนองนโยบายของรัฐและเอกชนในการพัฒนาคุณภาพของบุคลากร

หลักสูตรทางสาขาพัฒนาการเกษตร มีโครงสร้างหลักสูตร ดังต่อไปนี้

หลักสูตร (4ปี)

1. จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	139	หน่วยกิต
2. โครงสร้างหลักสูตร		
ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	6	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาภาษา	12	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	6	หน่วยกิต
ข. หมวดวิชาเฉพาะ	103	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาแกนวิทยาศาสตร์	18	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาแกนเกษตรศาสตร์	32	หน่วยกิต

กลุ่มวิชาเฉพาะบังคับ	31	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเฉพาะเลือก	18	หน่วยกิต
ฝึกงาน	4	หน่วยกิต
ค. หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต
3. รายวิชา	หน่วยกิต(บรรยาย-ปฏิบัติ)	

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ 6 หน่วยกิต

05401100 สถิติเบื้องต้น 3(3-0)

Elementary Statistics

05020157 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับไมโครคอมพิวเตอร์ 3(2-2)

Introduction to Micro Computer

กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต

วิชาบังคับ

03010026 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 3(3-0)

Foundation English 1

03010027 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 3(3-0)

Foundation English 2

03010002 ภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ 1 3(3-0)

English for Academic Purposes 1

วิชาเลือก

เลือกเรียน 1 วิชาจากวิชาต่อไปนี้

03010060 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางวิชาชีพ 3(2-2)

English for Professional Communication

03010065 ภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจ 3(3-0)

English for Business

03010066 การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3(3-0)

English for Communicative Writing

03010067 ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน 3(3-0)

English for Developing Reading Skills

03010068	ภาษาอังกฤษเพื่อการอุตสาหกรรม English for Industry	3(3-0)
03010069	ภาษาอังกฤษเพื่อการเกษตร English for Agriculture	3(3-0)
03010070	ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อ English for Further Studies	3(3-0)

กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต

วิชาบังคับ

03100001	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Economics	2(2-0)
----------	---	--------

วิชาเลือก

เลือกเรียน 2 วิชาจากวิชาต่อไปนี้

03100003	การพาณิชย์ Money and Banking	2(2-0)
03100005	เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค Consumer Economics	2(2-0)
03100021	หลักการตลาด Principles of Marketing	2(2-0)
03100022	พฤติกรรมผู้บริโภค Consumer Behaviour	2(2-0)
03100031	การบริหารธุรกิจ Business Administration	2(2-0)
03100032	การบริหารอุตสาหกรรม Industrial Management	2(2-0)
03100051	หลักการบัญชี Principles of Accounting	2(2-0)
03100063	กฎหมายแรงงาน Labour Laws	2(2-0)

03100065	กฎหมายเกษตรและระเบียบปฏิบัติราชการ Agricultural Laws and Regulations on Public Service	2(2-0)
03100066	กฎหมายธุรกิจและการพาณิชย์ Business and Commercial Laws	2(2-0)
03100071	สังคมวิทยาเบื้องต้น Introduction to Sociology	2(2-0)
03100072	รัฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Political Science	2(2-0)
03100073	สังคมวิทยาอุตสาหกรรม Industrial Sociology	2(2-0)
03100074	สังคมกับเศรษฐกิจ Society and Economy	2(2-0)
03100075	การพัฒนาชุมชน Community Development	2(2-0)
03100035	การบริหารงานบุคคล Personnel Management	2(2-0)
<u>กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต</u>		
<u>วิชาบังคับ</u>		
03150062	อารยธรรมไทย Thai civilization	2(2-0)
<u>วิชาบังคับเลือก</u>		
เลือกเรียน 1 วิชาจากวิชาต่อไปนี้		
03150001	ปรัชญาทั่วไป General Philosophy	2(2-0)
03150015	จิตวิทยาทั่วไป General Psychology	2(2-0)
03150030	การพลศึกษาเบื้องต้น Introduction to Physical Education	2(2-0)

วิชาเลือก**เลือกเรียน 1 วิชาจากวิชาต่อไปนี้**

03150008	ตรรกวิทยาเบื้องต้น Introduction to Logic	2(2-0)
03150016	จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ Industrial and Organizational Psychology	2(2-0)
03150019	มนุษยสัมพันธ์ Human Relations	2(2-0)
03150031	นันทนาการเบื้องต้น Recreation	2(2-0)
03150045	การใช้ห้องสมุด Library Usage	2(2-0)
03150033	การปฐมพยาบาล First Aids	2(2-0)
03150047	สารนิเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี Science and Technology Information	2(2-0)
03150048	การค้นหาและแพร่กระจายข้อมูล Retrieval and Dissemination of Information	2(2-0)
03150050	สารนิเทศศาสตร์ Information Science	2(2-0)
03150064	มนุษย์และวิทยาศาสตร์ Man and Science	2(2-0)
03150066	การศึกษาในมหาวิทยาลัย University Study	2(2-0)
03150075	ชีวิตกับสภาพแวดล้อม Life and Environment	2(2-0)
03150076	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ Natural Resource Conservation	2(2-0)

03030003 การพูดต่อชุมชน 2(2-0)
Public Speaking

ข. หมวดวิชาเฉพาะ

กลุ่มวิชาแกนวิทยาศาสตร์ 18 หน่วยกิต

05010150 คณิตศาสตร์พื้นฐาน 3(3-0)
Fundamental Mathematics

05300150 ฟิสิกส์ทั่วไป 3(3-0)
General Physics

05300160 ปฏิบัติการฟิสิกส์ทั่วไป 1 1(0-3)
Physic Laboratory 1

05101191 เคมีทั่วไป 1 3(3-0)
General Chemistry 1

05101192 ปฏิบัติการเคมีทั่วไป 1 1(0-3)
Practical General Chemistry 1

05201101 หลักชีววิทยา 3(3-0)
Principles of Biology

05201102 ปฏิบัติการหลักชีววิทยา 1(0-3)
Principles of Biology Laboratory

05020158 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการโปรแกรม 3(2-2)
Introduction to Programming

กลุ่มวิชาแกนเกษตรศาสตร์ 32 หน่วยกิต

04052102 อุตสาหกรรมเกษตรเบื้องต้น 3(3-0)
Introduction to Agricultural Industry

04021104 หลักการผลิตพืช 3(2-3)
Principles of Crop Production

04032110 หลักการเลี้ยงสัตว์ 3(3-0)
Principles of Animal Husbandy

04063100 ศัตรูพืชเบื้องต้น 3(2-3)
Introduction to Pests of Crop Plants

04013412	อุตุนิยมวิทยาและชลประทานเพื่อการเกษตร Agricultural Meteorology and Irrigation	3(3-0)
04072111	ปฐพีวิทยาเบื้องต้น Introduction to Soil Science	3(2-3)
04041111	เศรษฐศาสตร์เกษตรเบื้องต้น Introduction to Agricultural Economics	3(3-0)
04091001	เครื่องจักรกลเกษตร Farm Machinery	2(1-3)
03010027	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 Foundation English 2	3(3-0)
04093006	หลักและวิธีการส่งเสริมการเกษตร Principles and Methods of Agricultural Extension	3(3-0)
04082002	ความรู้เบื้องต้นทางการประมง Introduction to Fishery	3(3-0)
04093010	ระบบการทำฟาร์ม Farming System	3(3-0)
<u>กลุ่มวิชาเฉพาะบังคับ 31 หน่วยกิต</u>		
04091002	ทฤษฎีการสื่อสารและการผลิตสื่อเพื่อ การพัฒนาการเกษตร Theories of Communication and Media Production for Agricultural Development	3(2-3)
04093005	หลักการพัฒนาการเกษตร English for Developing Reading Skills	3(3-0)
04093008	มนุษยสัมพันธ์และจิตวิทยาการพัฒนา Human Relations and Psychology in Agricultural Development Psychology	3(3-0)
04093009	ระบบสารสนเทศทางการเกษตร Agriculture Information System	3(3-0)

04093011	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม Natural Resources and Environmental Management	3(3-0)
04094012	วิธีวิจัยทางพัฒนาการเกษตร Research Methodology in Agricultural Development	3(3-0)
04094013	เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม Appropriate Agricultural Technology	3(2-3)
04094014	ปัญหาพิเศษ 1 Special Problem 1	1(1-2)
04094015	สัมมนา Seminar	1(0-3)
04094016	การวางแผนและประเมินผลโครงการ พัฒนาการเกษตร Agricultural Development Program Planning and Evaluation	3(3-0)
04094017	ผู้นำและกลุ่มทางการเกษตร Leaders and Agricultural Groups	3(3-0)
04094018	ปัญหาพิเศษ 2 Special Problem 2	2(2-4)

กลุ่มวิชาเฉพาะเลือก 18 หน่วยกิต

นักศึกษาสามารถเลือกเรียนวิชาโทในกลุ่มสาขาวิชาของสาขาใดสาขาหนึ่งจากสาขาวิชาต่อไปนี้

สาขาวิชานิติศาสตร์เกษตร เลือกอย่างน้อย 18 หน่วยกิต

04090025	หลักการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ Principles of Advertising and Public Relations	3(3-0)
04090026	การพูดในที่สาธารณะ Public Speaking	3(2-3)
04090027	การผลิตภาพนิ่งทางการเกษตร Production of Photography for Agriculture	3(2-3)
04090028	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ทางการเกษตร Introduction to Printed Media for Agriculture	3(2-3)

04090029 การผลิตและจัดระบบรายการวิทยุกระจายเสียง 3(2-3)

Production and Management of Radio Program

04090030 การผลิตและจัดระบบรายการวิทยุโทรทัศน์ 3(2-3)

Production and Management of Television Program

04090031 การวางแผนและการประเมินผลการจัดการ 3(3-0)

สื่อสารมวลชน

Planning and Evaluation of Mass Communication

Management

04090032 ประสบการณ์วิชาชีพนิเทศศาสตร์เกษตร 3(2-3)

Professional Experience in Agricultural Communication

04090033 หลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร 3(3-0)

Principles of Writing for Communication

04090034 วัสดุอุปกรณ์เพื่อการสื่อสาร 3(3-0)

Audio Visual for Communication

04090035 การผลิตสื่อเบื้องต้นโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3(2-3)

Computer Program for Media Production

สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องจักรกลเกษตร เลือกอย่างน้อย 18 หน่วยกิต

04090077 เขียนแบบเครื่องจักรกลเกษตร 3(2-3)

Drawing of Farm Machinery

04090078 แทรกเตอร์เพื่อการเกษตร 3(2-3)

Farm Tractors

04090079 ไฟฟ้าในฟาร์มและระบบควบคุม 3(2-3)

Farm Electricity and Control System

04090080 เทคโนโลยีการเชื่อมโลหะ 3(2-3)

Welding Technology

04090081 เครื่องกลโรงงาน 3(2-3)

Machine Shop

04090082 ปัมและระบบสูบน้ำ 3(2-3)

Pumps and Pumping System

04090083	การออกแบบชิ้นส่วนเครื่องจักรกลเกษตร Machine Parts Design	3(2-3)
04090084	เครื่องจักรกลก่อนการเก็บเกี่ยว Pre-harvesting Machinery	3(2-3)
04090085	เครื่องจักรกลเก็บเกี่ยวและหลังการเก็บเกี่ยว Harvesting and Post-harvesting Machinery	3(2-3)
04090086	เครื่องยนต์แก๊สโซลีน Gasoline Engine	3(2-3)
04090087	เครื่องยนต์ดีเซล Diesel Engine	3(2-3)
04090088	การผลิตอุปกรณ์การเกษตร Farm Equipment Production	3(2-3)
04090089	การเปลี่ยนแปลงพลังงานโดยตรง Direct Energy Conversion	3(3-0)
04090090	รังสีเทคนิคทางอุตสาหกรรม Radition Techniques in Industry	3(3-0)
04090091	งานสีรถยนต์ Auto Colour Practice	3(2-3)
04090092	เครื่องยนต์เล็กในฟาร์ม Small Farm Engine	3(2-3)
04090093	ไฟฟ้ารถยนต์ Automotive Electricity	3(2-3)
04090094	เครื่องจักรกลหนัก Heavy Equipment	3(2-3)
04090095	อิเล็กทรอนิกส์เกษตรเบื้องต้น Basic Agricultural Electronics	3(3-0)
04090096	เกษตรนิวเคลียร์เบื้องต้น Basic Nuclear in Agriculture	3(3-0)

04090097 ก่อสร้างในฟาร์ม 3(2-3)

Farm Building Construction

04090098 เรื่องเฉพาะทางพัฒนาการเกษตร 3(3-0)

Selected Topics in Agricultural Development

สาขาในภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช

ให้นักศึกษาเลือกเรียนจากสาขาพืชไร่หรือพืชสวน หรือเลือกเรียนในรายวิชาอื่น ๆ ที่

ภาคเปิดอย่างน้อย 18 หน่วยกิต หรือทั้งสองสาขารวมกันอย่างน้อย 18 หน่วยกิต

สาขาวิชาพืชไร่

04014121 นิเวศวิทยาและการปรับตัวของพืช 3(3-0)

Crop Ecology and Adaptation

04014143 ธัญพืช 3(2-3)

Cereal Crops

04014144 พืชเส้นใย 3(3-0)

Fiber Crops

04014145 พืชน้ำมัน 3(3-0)

Oil Crops

04014146 ระบบการปลูกพืช 3(3-0)

Cropping System

04014147 พืชหัว 3(3-0)

Root and Tuber Crops

04014148 วนเกษตร 3(3-0)

Agroforestry

04014149 พืชอุตสาหกรรม 1 3(3-0)

Industrial Crops 1

04014150 พืชอุตสาหกรรม 2 3(3-0)

Industrial Crops 2

04014151 พืชอาหารสัตว์เขตร้อน 3(2-3)

Tropical Pastures

04014153 การจัดการข้อมูลทางพืชศาสตร์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3(2-3)

Computerized Management of Plant Science Information

สาขาวิชาพืชสวน

04023105	หลักการขยายพันธุ์พืช Principles of Plant Propagation	3(2-3)
04023120	หลักการปลูกไม้ผลและการทำสวนผลไม้ Principles of Pomology	3(2-3)
04023130	หลักการผลิตผัก Principles of Vegetable Production	3(2-3)
04023140	หลักการไม้ดอกไม้ประดับ Principles of Ornamental Plants	3(2-3)
04024106	วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวพืชสวน Postharvest of Horticultural Crops	3(2-3)
04024160	หลักการปรับปรุงพันธุ์พืชสวน Principles of Horticultural Plant Breeding	3(3-0)
04024108	การบริหารเรือนเพาะชำ Nursery and Greenhouse Management	3(2-3)
04024109	การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชสวน Horticultural Seed Production	3(2-3)
04024110	วิทยาการการใช้สารควบคุมการเจริญเติบโตของพืชสวน Plant Growth Regulators in Horticulture	3(2-3)
04024121	ไม้ผลเศรษฐกิจ Economic Vegetable Crops	3(2-3)
04024145	การเขียนแบบและออกแบบจัดสวน Landscape Designs	3(2-3)
04024146	การจัดสวน Landscaping	3(2-3)
04024408	ไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้า General Psychology	3(2-3)
03150030	การพลศึกษาเบื้องต้น Commercial Floreculture and Ornamental Plants	2(2-0)

สาขาวิชาสัตวศาสตร์ ให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาต่อไปนี้หรือรายวิชาอื่น ๆ ที่
ภาคเปิดอย่างน้อย 18 หน่วยกิต

04034123	อาหารและการให้อาหารสัตว์	3(2-3)
	Feed and Feeding of Farm Animals	
04034115	การผลิตสัตว์ปีกและสุกร	3(2-3)
	Poultry and Swine Production	
04034116	การผลิตโคเนื้อและโคนม	3(2-3)
	Beef and Dairy Cattle Production	
04034114	การเลี้ยงกระต่าย	3(2-3)
	Rabbit Production	
04033151	เทคโนโลยีผลิตผลผลิตจากสัตว์	3(2-3)
	Animal Product Technology	
04033160	สุขศาสตร์สัตว์	3(3-0)
	Animal Hygiene	
04033181	การจัดการของเสียในฟาร์มสัตว์เลี้ยง	3(3-0)
	Waste Management in Animal Farm	
04033182	พฤติกรรมสัตว์เลี้ยง	3(3-0)
	Behavior of Domestic Animals	
04034185	การบริหารการพัฒนาปศุสัตว์	3(3-0)
	Livestock Development Administration	

สาขาวิชาบริหารธุรกิจเกษตร ให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาต่อไปนี้หรือรายวิชา
อื่น ๆ ที่ภาคเปิดอย่างน้อย 18 หน่วยกิต

04042131	หลักการบริหารธุรกิจ	3(3-0)
	Principles of Business Administration	
04041141	หลักการบัญชี	3(2-3)
	Principles of Accounting	
04042151	หลักการตลาด	3(3-0)
	Principles of Marketing	

04043113 หลักการสหกรณ์	3(3-0)
Principles of Cooperatives	
04042141 การเงินธุรกิจ	3(3-0)
Business Finance	
04043131 การจัดการองค์การ	3(3-0)
Organizational Management	
04122261 ระบบคอมพิวเตอร์สำหรับธุรกิจ	3(3-0)
Computer System for Business	
04124173 โปรแกรมสำเร็จรูปทางธุรกิจ	3(2-3)
Packaged System for Business	
04124177 การจัดการสารสนเทศทางธุรกิจ	3(2-3)
Information Management System in Business	
04043121 การจัดการธุรกิจเกษตร	3(3-0)
Agribusiness Management	
04044135 พฤติกรรมบุคคลองค์กร	3(3-0)
Human Behavior in Organization	

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การประมง ให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาต่อไปนี้หรือราย

วิชาอื่น ๆ ที่ภาคเปิดอย่างน้อย 18 หน่วยกิต

04083003 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	3(2-3)
Aquaculture in Freshwater	
04083004 การเพาะเลี้ยงสัตว์ทะเล	3(2-3)
Marine Aquaculture	
04083005 คุณภาพน้ำเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	3(2-3)
Water Quality for Aquaculture	
04084001 โรคสัตว์น้ำ	3(2-3)
Aquatic Animal Diseases	
04084010 การจัดการทรัพยากรประมง	3(2-3)
Fishery Resource Management	

การฝึกงาน

04092019	ฝึกงานเบื้องต้นทางการผลิตพืช	1(0-90)
	Field Work in Plant Production	
04093020	ฝึกงานเบื้องต้นทางการผลิตสัตว์	1(0-90)
	Field Work in Animal Production	
04093021	ฝึกงานเฉพาะด้านทางพัฒนาการเกษตร	2(0-180)
	Agricultural Development Practice	

ค. หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาที่เปิดสอนในสถาบัน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

วิรัตน์ ไวยกุล และบรรรเทา อุทัยทัศน์ (2542) ได้ศึกษาการติดตามผลบัณฑิตสาขาวิชา ประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษา ระหว่างปี 2521-2541 เพื่อศึกษา สถานภาพการทำงานของบัณฑิตสาขาวิชาประถมศึกษา ประสบการณ์การศึกษาใน คณะศึกษาศาสตร์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดด้อย จุดเด่น และสิ่งที่คณะศึกษาศาสตร์ ควรจะ ปรับปรุงให้ดีขึ้น สรุปผลได้ว่า บัณฑิตสาขาวิชาประถมศึกษาส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งหน้าที่ครู- อาจารย์ บัณฑิตประทับใจเกี่ยวกับความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ สนับสนุนของอาจารย์และไม่พอใจ อาจารย์ที่สอนไม่ดี ไม่เตรียมการสอน ลำเอียงในการให้เกรด ไม่รับฟังความคิดเห็นนักศึกษา สิ่งที่ บัณฑิตได้รับประโยชน์จากการศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์มากที่สุด คือ ได้ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ทฤษฎี วิธีสอน แนวการจัดกิจกรรม การใช้สื่อและผลิตสื่อการสอน ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการปรับปรุงคณะศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วย การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและใช้ได้ สถานการณ์จริง

ชาญชัย อินทรประวัติ และคณะ (2539) ศึกษาการติดตามผลบัณฑิตมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี รุ่นปีการศึกษา 2539 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาวะการปฏิบัติงานทำของบัณฑิตรุ่น ปีการศึกษา 2539 และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยในเรื่องหลักสูตร การสอน และการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ทางการศึกษา ตลอดจนการศึกษา ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะและความสามารถในการ ทำงาน ตลอดจนความสามารถในการศึกษาต่อของบัณฑิต ผลปรากฏว่า บัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2539 ได้งานทำ 147 คน ไม่ได้งานทำ 61 คน และศึกษาต่อ 30 คน บัณฑิตสาขาวิชา

วิศวกรรมขนส่งได้งานทำร้อยละ 96.55 ของผู้ที่สำเร็จการศึกษา ประเภทหน่วยงานส่วนใหญ่เป็น บริษัทเอกชนในกรุงเทพฯ และเขตปริมณฑล รองลงไปที่บริษัทเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรว่าหลักสูตรหมวดวิชาต่าง ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง การสอนอยู่ในระดับดี บริการต่าง ๆ ระดับปานกลาง

รัตนกาญจน์ ศิริโชติ และคณะ (2542) ศึกษาการติดตามผลการผลิตบัณฑิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ปีการศึกษา 2542 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาวะการทำงานของบัณฑิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ พบว่า บัณฑิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ส่วนใหญ่มีงานทำเกี่ยวกับวิชาชีพเทคโนโลยีทางการศึกษา และเป็นหน่วยงานภาคเอกชน มีรายได้ระหว่าง 10,000-15,000 บาทต่อเดือน บัณฑิตเห็นด้วยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน คุณลักษณะของบัณฑิตมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษานำไปปฏิบัติได้ มีจรรยาบรรณ มีบุคลิกภาพดี สำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเห็นว่าเห็นว่าการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน วิชาเลือกควรมีหลากหลาย เพื่อให้บัณฑิตมีโอกาสเลือกเรียนได้มากขึ้น

วาสนา เจริญวิเชียรฉาย (2540) ศึกษาการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาคณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ปีการศึกษา 2540 เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับงานอาชีพ การเรียนการสอนและการพัฒนา และคุณสมบัติที่บัณฑิตศิลปกรรมควรมี ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำแล้วได้ทำงานในบริษัทเอกชนในกรุงเทพฯ เงินเดือนที่ได้รับ 5,000-8,000 บาท พอใจในงานที่ทำซึ่งสามารถใช้ความรู้ที่เรียน ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังไม่มีงานทำต้องการทำงานในบริษัทเอกชนในกรุงเทพฯ ต้องการงานเพื่อให้มีรายได้ถึงแม้ว่าจะได้รับเงินเดือนต่ำกว่าเกณฑ์ก็ตาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลาง สำหรับคุณสมบัติที่บัณฑิตศิลปกรรมควรมีที่ได้รับเลือกเป็นอันดับ 1 คือความรอบรู้ในภาคปฏิบัติ

สุพจน์ พลกล้าแหง (2537) ศึกษาการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาด้านพัฒนาการเกษตรรุ่น 1-4 คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ.2537 ผลการศึกษาพบว่า บัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรที่ตอบคำถามกลับมาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย วิชาโทที่เรียนมากคือวิชาสัตวศาสตร์ ไม่ได้ศึกษาต่อเป็นส่วนใหญ่ มีการประกอบอาชีพในสถานประกอบการเอกชน สาขางานที่ทำส่วนใหญ่ตรงกับสาขาที่เรียนมา ความพึงพอใจต่องานที่

ทำมีน้อยมาก และการนำเอาความรู้จากที่ได้เรียนมาในสาขาพัฒนาการเกษตรมีการนำไปใช้ในการทำงานเป็นจำนวนมาก

วิภาวดี หลิมวัฒนา (2538) ศึกษาการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-5 ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ.2538 ผลการศึกษาพบว่า บัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรส่งแบบสอบถามกลับคืนมา ร้อยละ 38.52 ส่วนใหญ่เป็นบัณฑิตที่จบการศึกษารุ่นที่ 5 เพศหญิง อายุระหว่าง 22-24 ปี สาขาวิชาโทที่เรียนมากที่สุด คือ สัตวศาสตร์ การศึกษาต่อร้อยละ 6.39 การประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทันที และอาชีพที่ทำมากที่สุด คือ อาชีพในสถานประกอบการเอกชน งานที่ไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา มีความพึงพอใจต่องานเป็นส่วนใหญ่ บัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตร ร้อยละ 100 เห็นว่าควรมีการพัฒนาหลักสูตร ควรเพิ่มรายวิชาคอมพิวเตอร์เป็นส่วนใหญ่ ควรมีการแนะนำการสมัครงานให้กับนักศึกษา และควรตัดบางรายวิชาออกบ้าง

งานวิจัยต่างประเทศ

Booth (อ้างในวาสนา เจริญวิเชียรฉาย และคณะ, 2540) ได้ติดตามผู้สำเร็จโครงการปริญญาเอก จากวิทยาลัยการศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐจอร์เจีย โดยมุ่งสำรวจตำแหน่งงานในปัจจุบัน และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานด้านการศึกษาในมหาวิทยาลัย รายได้เฉลี่ยปีละ 16,000 เหรียญ ผู้สำเร็จการศึกษาพอใจในความรู้ด้านวิชาการ แต่มีความเห็นว่าความรู้ด้านสังคมยังไม่ได้รับมากเท่าที่ควร และได้เสนอให้ทางวิทยาลัยจัดกิจกรรมส่งเสริมมากขึ้น เช่น ให้มีส่วนในการทำงานกับบุคคลสายอาชีพอื่น เป็นต้น

Brennan and McGeevor (อ้างในมาเรียม นิลพันธุ์, 2545) ได้ติดตามผลบัณฑิตที่ได้รับปริญญา A Council for Nation Academic Awards (CNAA) 6 ระยะ คือ หลังจบการศึกษาไป 1 ปี 2 ปี และ 3 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะงานที่บัณฑิตทำกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ จากข้อคำถามที่ว่าบัณฑิตเห็นว่าสิ่งที่ได้ศึกษามาเป็นประโยชน์กับงานที่ทำหรือไม่บัณฑิต 71% เห็นว่าเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง 64 % เห็นว่าอาจเป็นประโยชน์ในอนาคต ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสิ่งที่ได้เรียนมาส่งเสริมความก้าวหน้าในระยะยาว ส่วนข้อคำถามเกี่ยวกับรายวิชาที่บัณฑิตต้องการศึกษาเพิ่มเติม พบว่า บัณฑิตจำนวนมากต้องการให้เพิ่มรายวิชา Hotel and Catering Administration

คณะกรรมการหนังสือพิมพ์ของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (อ้างในวาสนา เจริญวิเชียรฉาย และคณะ, 2540) ได้ทำการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าบัณฑิตแต่ละระดับนั้นต้องการศึกษาต่อหรือทำงานใดบ้าง และบัณฑิตมีงานทำอยู่แล้วหรือไม่ เพียงใด บัณฑิตที่เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บัณฑิตระดับปริญญาตรี 47,584 คน ปริญญาโท 11,402 คน ผลการวิจัยพบว่าบัณฑิตปริญญาตรีร้อยละ 39.2 ต้องการศึกษาต่อหรืออบรมฝึกฝนวิชาเพิ่มเติมร้อยละ 36.90 ต้องการทำงานในสายราชการและร้อยละ 24.00 ซึ่งเป็นบัณฑิตชาวต่างประเทศกลับคืนสู่ประเทศของตน ผู้ที่ศึกษาต่อส่วนใหญ่ศึกษาในสาขาวิชาครุศิลปะและวิทยาศาสตร์ ส่วนบัณฑิตระดับปริญญาโทนั้น ร้อยละ 64.60 ที่จบสาขาวิทยาศาสตร์ และร้อยละ 35.40 ที่มีงานประจำอยู่แล้วในสหราชอาณาจักร ส่วนบัณฑิตที่ได้งานทำและกำลังหางานทำในสหราชอาณาจักรนั้นมีบัณฑิตชายร้อยละ 15.60 หญิงร้อยละ 19.20 ส่วนบัณฑิตชาวต่างประเทศที่กลับคืนประเทศของตน มีชายร้อยละ 15.40 หญิงร้อยละ 12.30 บัณฑิตที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก มีบัณฑิตร้อยละ 6.40 และหญิงร้อยละ 4.60 นอกเหนือจากนั้นบางส่วนกำลังฝึกงาน ดูงาน และบางส่วนยังไม่ได้ตัดสินใจใด ๆ

Koats (อ้างในรัตนากาญจน์ ศิริโชติ และคณะ, 2542) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการติดตามผลนักศึกษาเอเชียที่ไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยในออสเตรเลีย ในปี 1960-1970 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเพื่อต้องการทราบว่า นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วนั้นได้นำความรู้จากการศึกษาในมหาวิทยาลัยออสเตรเลียไปใช้หรือไม่ หลังจากกลับไปสู่ประเทศของตนแล้ว เมื่อกลับไปแล้วได้งานทำหรือไม่ งานตรงกับสาขาวิชาที่เรียนไปหรือไม่ และต้องการกลับไปสู่ประเทศออสเตรเลียอีกหรือไม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษาที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นผู้ที่ไปศึกษาทั้งโดยทุนส่วนตัวและทุนรัฐบาล ผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาจากประเทศฟิลิปปินส์ อินเดีย ปากีสถาน ศรีลังกา ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ซาราวักและสิงคโปร์ ผลการวิจัย ปรากฏว่า นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ได้นำความรู้จากการศึกษาไปใช้และทำงานตรงสายวิชาที่ได้ศึกษาไป มีส่วนน้อยที่ทำงานไม่ตรงสายวิชา สาขาวิชาชีพใหม่ ๆ ที่ทำ ได้แก่ ทางด้านสถาปัตยกรรม และวิศวกรรมศาสตร์ ศิลปะ สังคม แพทย์ เศรษฐศาสตร์และการบัญชี วิทยาศาสตร์ ผู้ที่ยังไม่มีงานทำหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วพบว่า มีเพียงชาวอินโดนีเซียเท่านั้นแต่มีใช้ทุกคน งานที่ทำมากที่สุด ได้แก่ งานทางด้านการศึกษา ศิลปะและสังคม ส่วนงานที่มีผู้ทำน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านเศรษฐศาสตร์และการบัญชี หน่วยงานที่ทำ ได้แก่ งานที่สังกัดรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจมากที่สุด

งานอันดับแรกและผู้สำเร็จการศึกษากระทำเมื่อกลับสู่ประเทศของตน และได้ใช้ความรู้ความสามารถที่ได้ฝึกฝนหรือเรียนมามากที่สุด คือ ชาวไทย ส่วนการเปลี่ยนงานจากแนวที่ตนได้ศึกษานั้น ปรากฏว่า ชาวอินเดียมีมากที่สุด การตกงานเนื่องจากเปลี่ยนวิชาหรือแนวในการศึกษาอบรมนั้นชาวไทยมีมากที่สุด ในด้านการเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพที่ตนประกอบอยู่นั้น ปรากฏว่าเป็นชาวฟิลิปปินส์มากที่สุด และชาวซาราวักน้อยที่สุด ผู้สำเร็จการศึกษาแทบทุกประเทศมีความต้องการกลับสู่ประเทศออสเตรเลียอีก ถ้ามีโอกาสแต่มีจำนวนไม่มากนักที่มีความต้องการเช่นนั้น

บทที่ 3

วิธีการศึกษา (Research Methodologies)

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งวิเคราะห์ติดตามผลของบัณฑิตหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตรเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงบรรยายในลักษณะของการวิเคราะห์และติดตามผล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากร คือ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งสำเร็จในปีการศึกษา 2541 – 2546 มีจำนวน 6 รุ่น รวม 64 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่สร้างจากการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษา หลักสูตร การตรวจเอกสาร แบบสอบถามที่ใช้วิเคราะห์และติดตามผลบัณฑิตปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 4 ปี สาขาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง รุ่นที่ 1 – 6 โดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ทั้งนี้ได้แนบคำอธิบายในการตอบแบบสอบถามและแถมบัตร เพื่อส่งกลับคืนยังผู้วิจัยด้วย เพื่อให้แบบสอบถามถึงบัณฑิตแต่ละคนแน่นอน ผู้วิจัยได้โทรศัพท์สอบถามที่อยู่ที่เหมาะสมก่อนการส่งแบบสอบถามทุกคน

การรวบรวมข้อมูล

รวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม การประกอบอาชีพ การศึกษาต่อ และการนำความรู้จากหลักสูตรสาขาพัฒนาการเกษตรไปใช้ โดยจะมีทั้งแบบปลายเปิดและปลายปิด

ตอนที่ 2 สอบถามข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนของสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร โดยจะมีทั้งแบบปลายเปิดและปลายปิด

การวิเคราะห์

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติต่อไปนี้

- ค่าร้อยละ (percentage)

$$\text{สูตร ค่าร้อยละ} = \frac{n}{N} \times 100$$

n = จำนวนบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรที่ทำการศึกษา

N = จำนวนบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรทั้งหมดที่ทำการศึกษา

- ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\text{สูตร ค่าเฉลี่ย } (\bar{X}) = \frac{\sum_{i=1}^n x}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการวิเคราะห์

$\sum_{i=1}^n x$ = ผลรวมบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรที่ $i = 1, 2, 3, \dots, N$

N = จำนวนบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล (Findings and Results)

จากการวิจัยการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นจำนวน 64 คน โดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 64 ชุด ปรากฏว่า บัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นจำนวน 43 ชุด คิดเป็นร้อยละ 67.18 ซึ่งผลการศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยได้เทียบจำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับคืนมา 43 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 1 สถานภาพบัณฑิต การประกอบอาชีพ การศึกษาต่อ พิจารณาภาพรวม

จากการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา สาขาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี สามารถจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

จำแนกตามปีที่สำเร็จการศึกษา

ปรากฏว่า บัณฑิตร้อยละ 9.30 จบการศึกษารุ่นที่ 1 ปี 2541 บัณฑิตร้อยละ 6.98 จบการศึกษารุ่นที่ 2 ปี 2542 บัณฑิตร้อยละ 18.60 จบการศึกษารุ่นที่ 3 ปี 2543 บัณฑิตร้อยละ 23.26 จบการศึกษารุ่นที่ 4 ปี 2544 บัณฑิตร้อยละ 13.95 จบการศึกษารุ่นที่ 5 ปี 2545 และบัณฑิตร้อยละ 27.91 จบการศึกษารุ่นที่ 6 ปี 2546

จำแนกตามเพศ

ปรากฏว่า บัณฑิตร้อยละ 58.14 เป็นเพศชาย และ บัณฑิตร้อยละ 41.86 เป็นเพศหญิง

จำแนกตามอายุ

ปรากฏว่า บัณฑิตที่มีอายุสูงที่สุด คือ 29 ปี และมีอายุต่ำที่สุด คือ 21 ปี มีอายุโดยเฉลี่ย คือ 24.3 ปี บัณฑิตร้อยละ 72.09 มีอายุระหว่าง 21-25 ปี และ บัณฑิตร้อยละ 27.91 มีอายุระหว่าง 26-29 ปี

จำแนกตามสาขาวิชาโท

ปรากฏว่า บัณฑิตร้อยละ 53.49 เรียนวิชาโทด้านนิเทศศาสตร์เกษตร บัณฑิตร้อยละ 27.91 เรียนวิชาโทด้านบริหารธุรกิจเกษตร บัณฑิตร้อยละ 9.30 เรียนวิชาโทด้านเทคโนโลยีเครื่องจักรกลเกษตร และบัณฑิตร้อยละ 9.30 เรียนวิชาโทด้านเทคโนโลยีการผลิตพืช

จำแนกตามการศึกษาต่อ

ปรากฏว่า บัณฑิตร้อยละ 23.26 ศึกษาต่อ บัณฑิตร้อยละ 74.42 ประกอบอาชีพ และ บัณฑิตร้อยละ 2.32 ว่างงาน เมื่อเปรียบเทียบการศึกษาต่อของบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตร หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี และหลักสูตรปริญญาตรี ต่อเนื่อง 2 ปี จากการวิจัยของ สุพจน์ (2537: 17) และการวิจัยของ วิภาวดี (2538:21) จะเห็นได้ว่า บัณฑิตหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จะมีการศึกษาต่อมากกว่า

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามปีที่สำเร็จการศึกษา เพศ อายุ สาขาวิชาโท และการศึกษาต่อ

สถานภาพบัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
ปีที่สำเร็จการศึกษา		
รุ่นที่ 1 ปี 2541	4	9.30
รุ่นที่ 2 ปี 2542	3	6.98
รุ่นที่ 3 ปี 2543	8	18.60
รุ่นที่ 4 ปี 2544	10	23.26
รุ่นที่ 5 ปี 2545	6	13.95
รุ่นที่ 6 ปี 2546	12	27.91
เพศ		
ชาย	25	58.14
หญิง	18	41.86
อายุ		
21-25 ปี	31	72.09
26-29 ปี	12	27.91

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามเพศ อายุ ปีที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาโท และการศึกษาต่อ (ต่อ)

สถานภาพบัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
สาขาวิชาโท		
นิเทศศาสตร์เกษตร	23	53.49
บริหารธุรกิจเกษตร	18	27.91
เทคโนโลยีเครื่องจักรกลเกษตร	4	9.30
เทคโนโลยีการผลิตพืช	4	9.30
การศึกษาต่อ		
ศึกษาต่อ	10	23.26
ประกอบอาชีพ	32	74.42
ว่างงาน	1	2.32
รวม	N=43	100.00

จำแนกตามการประกอบอาชีพปัจจุบัน

ปรากฏว่า บัณฑิตร้อยละ 36.84 ประกอบอาชีพตามสถานประกอบการเอกชน บัณฑิตร้อยละ 28.95 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว บัณฑิตร้อยละ 7.90 ประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ บัณฑิตร้อยละ 2.63 ประกอบอาชีพรับราชการ และบัณฑิตร้อยละ 23.68 ประกอบอาชีพอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบการประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาพัฒนการเกษตรหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี และหลักสูตรปริญญาตรี ต่อเนื่อง 2 ปี จากการวิจัยของ สุพจน์ (2537: 18) และการวิจัยของ วิภาวดี (2538:25) จะเห็นได้ว่า บัณฑิตหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี และบัณฑิตหลักสูตรปริญญาตรี ต่อเนื่อง 2 ปี มีการประกอบอาชีพกับสถานประกอบการเอกชนมากที่สุดเหมือนกัน และประกอบอาชีพด้านรัฐวิสาหกิจน้อยที่สุดเหมือนกัน

จำแนกตามรายได้ปัจจุบัน

ปรากฏว่า บัณฑิตที่มีรายได้สูงสุด คือ 40,000 บาท และบัณฑิตที่มีรายได้ต่ำสุด คือ 3,000 บาท โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 10,032.11 บาท บัณฑิตร้อยละ 5.26 ได้รับรายได้ระหว่าง

3,000-4,999 บาท บัณฑิตร้อยละ 13.15 ได้รับรายได้ระหว่าง 5,000-6,999 บาท และ บัณฑิตร้อยละ 28.95 ได้รับรายได้ระหว่าง 7,000-8,999 บาท เมื่อเปรียบเทียบรายได้ของบัณฑิตสาขา พัฒนาการเกษตรหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี และหลักสูตรปริญญาตรี ต่อเนื่อง 2 ปี จากการวิจัย ของ สุพจน์ (2537: 23) และการวิจัยของ วิภาวดี (2538:36) จะเห็นได้ว่า บัณฑิตหลักสูตรปริญญา ตรี 4 ปี มีรายได้ในปัจจุบันมากกว่าบัณฑิตหลักสูตรปริญญาตรี ต่อเนื่อง 2 ปี

จำแนกตามความรู้สึกต่องาน

ปรากฏว่า บัณฑิตร้อยละ 92.10 พอใจต่องานที่ทำ และ บัณฑิตร้อยละ 7.90 ไม่พอใจต่อ งานที่ทำ

จำแนกตามการเปลี่ยนงาน

ปรากฏว่า บัณฑิตร้อยละ 62.5 ไม่เคยเปลี่ยนงาน บัณฑิตร้อยละ 15.63 เคยเปลี่ยนงาน 1 ครั้ง บัณฑิตร้อยละ 18.75 เคยเปลี่ยนงาน 2 ครั้ง และ บัณฑิตร้อยละ 3.12 เคยเปลี่ยนงาน 3 ครั้ง

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามการประกอบอาชีพ รายได้ปัจจุบัน ความรู้สึกต่องาน และการ เปลี่ยนงาน

การประกอบอาชีพของบัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
การประกอบอาชีพ		
สถานประกอบการเอกชน	14	36.84
ธุรกิจส่วนตัว	11	28.95
รัฐวิสาหกิจ	3	7.90
รับราชการ	1	2.63
อื่น ๆ	9	23.68
รายได้ปัจจุบัน		
3,000 - 4,999 บาท	2	5.26
5,000 - 6,999 บาท	5	13.15
7,000 - 8,999 บาท	6	15.80

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามการประกอบอาชีพ รายได้ปัจจุบัน ความรู้สึกต่องาน และการเปลี่ยนงาน (ต่อ)

การประกอบอาชีพของบัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ปัจจุบัน (ต่อ)		
9,000 - 10,999 บาท	13	34.21
11,000-12,999 บาท	3	7.90
13,000-14,999 บาท	1	2.63
15,000 บาทขึ้นไป	5	13.15
ไม่แน่นอน	3	7.90
ความรู้สึกต่องาน		
พอใจ	35	92.10
ไม่พอใจ	3	7.90
การเปลี่ยนงาน		
ไม่เคยเปลี่ยนงาน	25	65.79
เคยเปลี่ยนงาน 1 ครั้ง	6	15.79
เคยเปลี่ยนงาน 2 ครั้ง	6	15.79
เคยเปลี่ยนงาน 1 ครั้ง	1	2.63
รวม	N=38	100.00

หมายเหตุ ยอดรวมมากกว่าจำนวนผู้ประกอบอาชีพทั้งหมด เพราะรวมผู้ที่ศึกษาจบแล้ว และปัจจุบันประกอบอาชีพแล้วด้วย

จำแนกตามระยะเวลาการศึกษาต่อ

ปรากฏว่า บัณฑิตร้อยละ 3 ศึกษาต่อทันที บัณฑิตร้อยละ 3 ศึกษาต่อภายใน 1 ปี บัณฑิตร้อยละ 2 ศึกษาต่อภายใน 2 ปี และ บัณฑิตร้อยละ 2 ตอบอื่น ๆ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามระยะเวลาการศึกษาต่อ

ระยะเวลาการศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาต่อทันที	3	3.00
ศึกษาต่อภายใน 1 ปี	3	3.00
ศึกษาต่อภายใน 2 ปี	2	2.00
อื่น ๆ	2	2.00
รวม	N=10	100.00

จำแนกตามระยะเวลาการประกอบอาชีพ

ปรากฏว่า บัณฑิตร้อยละ 75 ประกอบอาชีพทันที บัณฑิตร้อยละ 18.75 ประกอบอาชีพภายใน 1 ปี และบัณฑิตร้อยละ 6.25 ตอบอื่น ๆ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามระยะเวลาการประกอบอาชีพ

ระยะเวลาการประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพทันที	24	75.00
ประกอบอาชีพภายใน 1 ปี	6	18.75
อื่น ๆ	2	6.25
รวม	N=32	100.00

จำแนกตามการนำความรู้ไปใช้ศึกษาต่อ

ปรากฏว่า บัณฑิตร้อยละ 50 ได้นำความรู้สาขาวิชาเอกไปใช้ในการศึกษาต่อ บัณฑิตร้อยละ 43.75 ได้นำความรู้สาขาวิชาโทไปใช้ในการศึกษาต่อ และบัณฑิตร้อยละ 6.25 ไม่นำความรู้จากสาขาวิชาเอกไปใช้ในการศึกษาต่อ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามการนำความรู้ไปใช้ศึกษาต่อ

การนำความรู้ไปใช้ศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้นำความรู้ไปใช้	1	6.25
นำความรู้สาขาวิชาเอกไปใช้	8	50.00
นำความรู้สาขาวิชาโทไปใช้	7	43.75
รวม	(N=16)	100.00

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จำแนกตามสาขางานที่ทำ

ปรากฏว่า บัณฑิตร้อยละ 45.71 ทำงานไม่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียนมา บัณฑิตร้อยละ 34.29 ทำงานเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเอก และ บัณฑิตร้อยละ 20 ทำงานเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาโท

**ตารางที่ 6 แสดงจำนวนบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี
จำแนกตามสาขางานที่ทำ**

สาขางานที่ทำ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกี่ยวข้อง	16	45.71
เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเอก	12	34.29
เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาโท	7	20.00
รวม	(N=35)	100.00

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

พิจารณาตามรุ่น

จากการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา สาขาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามรุ่น ได้ผลดังตารางต่อไปนี้

จำแนกตามเพศ

ปรากฏว่า บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยบัณฑิตชายรุ่นที่ 6 ตอบแบบสอบถามกลับคืนมามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44 บัณฑิตชายรุ่นที่ 1 ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4 บัณฑิตหญิงรุ่นที่ 4 ตอบแบบสอบถามกลับคืนมามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.88 บัณฑิตหญิงรุ่นที่ 2 และ 6 ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาน้อยที่สุด ในร้อยละที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 5.56

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตร ปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามเพศ

เพศ รุ่น	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
รุ่นที่ 1	1	4.00	3	16.67
รุ่นที่ 2	2	8.00	1	5.56
รุ่นที่ 3	4	16.00	4	22.22
รุ่นที่ 4	3	12.00	7	38.88
รุ่นที่ 5	4	16.00	2	11.11
รุ่นที่ 6	11	44.00	1	5.56
รวม	(N=25)	100.00	(N=18)	100.00

จำแนกตามอายุ

ปรากฏว่า บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นบัณฑิตที่มีอายุระหว่าง 21-25 ปี มากกว่า บัณฑิตที่มีอายุระหว่าง 26-29 ปี โดยบัณฑิตรุ่นที่ 6 มีอายุระหว่าง 21-25 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.71 บัณฑิตรุ่นที่ 1 และ 3 มีอายุระหว่าง 26-29 ปี มากที่สุด ในร้อยละที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 33.33

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามอายุ

อายุ รุ่น	21-25 ปี	ร้อยละ	26-29 ปี	ร้อยละ
รุ่นที่ 1	-	0.00	4	33.33
รุ่นที่ 2	-	0.00	3	25.00
รุ่นที่ 3	4	12.90	4	33.33
รุ่นที่ 4	9	29.03	1	8.34
รุ่นที่ 5	6	19.36	-	0.00
รุ่นที่ 6	12	38.71	-	0.00
รวม	(N=31)	100.00	(N=12)	100.00

จำแนกตามสาขาวิชาโท

ปรากฏว่า บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นบัณฑิตที่เลือกเรียนสาขาวิชาโทด้านนิเทศศาสตร์เกษตรมากที่สุด และบัณฑิตเลือกเรียนสาขาวิชาโทด้านเครื่องจักรกลเกษตร และด้านเทคโนโลยีการผลิตพืชน้อยที่สุด โดยบัณฑิตรุ่นที่ 6 เลือกเรียนสาขาวิชาโทด้านนิเทศศาสตร์เกษตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.13 บัณฑิตรุ่นที่ 2 เลือกเรียนสาขาวิชาโทด้านนิเทศศาสตร์เกษตรน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0 บัณฑิตรุ่นที่ 6 เลือกเรียนเครื่องจักรกลเกษตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75 และบัณฑิตรุ่นที่ 3 เลือกเรียนเทคโนโลยีการผลิตพืชมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามสาขาวิชาโท

สาขาวิชาโท รุ่น	นิเทศศาสตร์เกษตร	ร้อยละ	บริหารธุรกิจเกษตร	ร้อยละ	เครื่องจักรกลเกษตร	ร้อยละ	ผลิตพืช	ร้อยละ
รุ่นที่ 1	3	13.04	1	8.33	-	0.00	-	0.00
รุ่นที่ 2	-	0.00	3	25.00	-	0.00	-	0.00
รุ่นที่ 3	2	8.70	1	8.33	1	25.00	4	100.00
รุ่นที่ 4	7	30.43	3	25.00	-	0.00	-	0.00

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามสาขาวิชาโท (ต่อ)

สาขาวิชาโท รุ่น	นิเทศศาสตร์เกษตร	ร้อยละ	บริหารธุรกิจเกษตร	ร้อยละ	เครื่องจักรกลเกษตร	ร้อยละ	ผลิตพืช	ร้อยละ
รุ่นที่ 5	2	8.70	4	33.34	-	0.00	-	0.00
รุ่นที่ 6	9	39.13	-	0.00	3	75.00	-	0.00
รวม	(N=23)	100.00	(N=12)	100.00	(N=4)	100.00	(N=4)	100.00

จำแนกตามการศึกษาต่อ

ปรากฏว่า เมื่อจบการศึกษาแล้วบัณฑิตมีการประกอบอาชีพมากกว่าการศึกษาต่อ โดยบัณฑิตรุ่นที่ 6 มีการประกอบอาชีพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.13 บัณฑิตรุ่นที่ 2 ประกอบอาชีพน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.25 บัณฑิตรุ่นที่ 5 มีการศึกษาต่อมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30 บัณฑิตรุ่นที่ 1 ศึกษาต่อน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0 และบัณฑิตรุ่นที่ 6ว่างงาน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามการศึกษาต่อ

การศึกษาต่อ รุ่น	ศึกษาต่อ	ร้อยละ	ประกอบอาชีพ	ร้อยละ	ว่างงาน	ร้อยละ
รุ่นที่ 1	-	0.00	4	12.50	-	0.00
รุ่นที่ 2	1	10.00	2	6.25	-	0.00
รุ่นที่ 3	2	20.00	6	18.75	-	0.00
รุ่นที่ 4	2	20.00	8	25.00	-	0.00
รุ่นที่ 5	3	30.00	3	9.37	-	0.00
รุ่นที่ 6	2	20.00	9	28.13	1	100.00
รวม	(N=10)	100.00	(N=32)	100.00	(N=1)	100.00

จำแนกตามระยะเวลาการศึกษาต่อ

ปรากฏว่า บัณฑิตศึกษาต่อทันที และศึกษาต่อภายใน 1 ปี มากกว่า บัณฑิตศึกษาต่อภายใน 2 ปี และอื่น ๆ โดยบัณฑิตรุ่นที่ 3,5 และ 6 ศึกษาต่อทันที มากที่สุด ในร้อยละที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 33.33 บัณฑิตรุ่นที่ 3,5 และ 6 ศึกษาต่อภายใน 1 ปีมากที่สุด ในร้อยละที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 33.33 บัณฑิตรุ่นที่ 4 ศึกษาต่อภายใน 2 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนบัณฑิตรุ่นที่ 2 และ 5 ตอบอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามระยะเวลาการศึกษาต่อ

ระยะเวลาการศึกษาต่อ รุ่น	ทันที	ร้อยละ	ภายใน 1 ปี	ร้อยละ	ภายใน 2 ปี	ร้อยละ	อื่น ๆ	ร้อยละ
รุ่นที่ 1	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
รุ่นที่ 2	-	0.00	-	0.00	-	0.00	1	50.00
รุ่นที่ 3	1	33.33	1	33.33	-	0.00	-	0.00
รุ่นที่ 4	-	0.00	-	0.00	2	100.00	-	0.00
รุ่นที่ 5	1	33.33	1	33.33	-	0.00	1	50.00
รุ่นที่ 6	1	33.33	1	33.33	-	0.00	-	0.00
รวม	(N=3)	99.99	(N=3)	99.99	(N=2)	100.00	(N=2)	100.00

จำแนกตามระยะเวลาการประกอบอาชีพ

ปรากฏว่า บัณฑิตประกอบอาชีพทันทีมากที่สุด และตอบอื่น ๆ น้อยที่สุด โดยบัณฑิตรุ่นที่ 4 และ 6 ประกอบอาชีพทันทีมากที่สุด ในร้อยละที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 29.17 บัณฑิตรุ่นที่ 2 และ 5 ประกอบอาชีพทันทีน้อยที่สุด ในร้อยละที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 4.17 บัณฑิตรุ่นที่ 3 และ 5 ตอบอื่น ๆ มากที่สุด ในร้อยละที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามระยะเวลาการประกอบอาชีพ

ระยะเวลาการประกอบอาชีพ รุ่น	ทันที	ร้อยละ	ภายใน 1 ปี	ร้อยละ	อื่น ๆ	ร้อยละ
รุ่นที่ 1	3	12.50	1	16.67	-	0.00
รุ่นที่ 2	1	4.17	1	16.67	-	0.00
รุ่นที่ 3	5	20.82	-	0.00	1	50.00
รุ่นที่ 4	7	29.17	1	16.67	-	0.00
รุ่นที่ 5	1	4.17	1	16.67	1	50.00
รุ่นที่ 6	7	29.17	2	33.32	-	0.00
รวม	(N=24)	100.00	(N=6)	100.00	(N=2)	100.00

จำแนกตามการนำความรู้ไปใช้ศึกษาต่อ

ปรากฏว่า บัณฑิตได้นำความรู้เกี่ยวกับวิชาเอกไปใช้ในการศึกษาต่อมากที่สุด และไม่ได้นำความรู้ไปใช้ในการศึกษาต่อน้อยที่สุด โดยบัณฑิตรุ่นที่ 3,4 และ 6 นำความรู้วิชาเอกไปใช้มากที่สุด ในร้อยละที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 25 บัณฑิตรุ่นที่ 5 ไม่ได้นำความรู้สาขาวิชาพัฒนาการเกษตรไปใช้ศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามการนำความรู้ไปใช้ศึกษาต่อ

การนำความรู้ไปใช้ศึกษาต่อ รุ่น	ไม่ได้ใช้	ร้อยละ	นำเอกไปใช้	ร้อยละ	นำโทไปใช้	ร้อยละ
รุ่นที่ 1	-	0.00	-	0.00	-	0.00
รุ่นที่ 2	-	0.00	1	12.50	-	0.00
รุ่นที่ 3	-	0.00	2	25.00	2	28.57
รุ่นที่ 4	-	0.00	2	25.00	2	28.57
รุ่นที่ 5	1	100.00	1	12.50	1	14.29
รุ่นที่ 6	-	0.00	2	25.00	2	28.57
รวม	(N=1)	100.00	(N=8)	100.00	(N=7)	100.00

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จำแนกตามการประกอบอาชีพ

ปรากฏว่า บัณฑิตประกอบอาชีพเอกชนมากที่สุด และประกอบอาชีพรับราชการน้อยที่สุด โดยบัณฑิตรุ่นที่ 4 ประกอบอาชีพเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.72 บัณฑิตรุ่นที่ 1 ประกอบอาชีพเอกชนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0 บัณฑิตรุ่นที่ 2 ประกอบอาชีพรับราชการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามการประกอบอาชีพ

การประกอบอาชีพ รุ่น	เอกชน	ร้อยละ	ธุรกิจส่วนตัว	ร้อยละ	รัฐวิสาหกิจ	ร้อยละ	รับราชการ	ร้อยละ	อื่น ๆ	ร้อยละ
รุ่นที่ 1	-	0.00	2	18.18	-	0.00	-	0.00	2	22.22
รุ่นที่ 2	1	7.14	-	0.00	1	33.33	1	100.00	-	0.00
รุ่นที่ 3	4	28.57	1	9.09	1	33.33	-	0.00	2	22.22
รุ่นที่ 4	5	35.72	3	27.27	1	33.33	-	0.00	1	11.12
รุ่นที่ 5	1	7.14	-	0.00	-	0.00	-	0.00	2	22.22
รุ่นที่ 6	3	21.43	5	45.46	-	0.00	-	0.00	2	22.22
รวม	(N=14)	100.00	(N=11)	100.00	(N=3)	100.00	(N=1)	100.00	(N=9)	100.00

หมายเหตุ ยอดรายการรวมมากกว่าจำนวนผู้ที่ประกอบอาชีพทั้งหมด เพราะรวมผู้ที่ศึกษาต่อจบแล้ว และปัจจุบันประกอบอาชีพแล้วด้วย

จำแนกตามสาขางานที่ทำ

ปรากฏว่า ประกอบอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชามากที่สุด และประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับวิชาเอกน้อยที่สุด โดยบัณฑิตรุ่นที่ 6 ประกอบอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.41 บัณฑิตรุ่นที่ 3 ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเอกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามสาขางานที่ทำ

สาขางานที่ทำ รุ่น	ไม่เกี่ยวข้อง	ร้อยละ	เกี่ยวกับวิชาเอก	ร้อยละ	เกี่ยวกับวิชาโท	ร้อยละ
รุ่นที่ 1	3	17.65	-	0.00	1	6.67
รุ่นที่ 2	-	0.00	2	16.67	3	20.00
รุ่นที่ 3	4	23.53	4	33.33	1	6.67
รุ่นที่ 4	4	23.53	3	25.00	4	26.67
รุ่นที่ 5	1	5.88	-	0.00	2	13.32
รุ่นที่ 6	5	29.41	3	25.00	4	26.67
รวม	(N=17)	100.00	(N=12)	100.00	(N=15)	100.00

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จำแนกตามรายได้ปัจจุบัน

ปรากฏว่า บัณฑิตที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 9,000-10,999 บาทมากที่สุด และบัณฑิตที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 13,000-14,999 บาทน้อยที่สุด โดยบัณฑิตรุ่นที่ 4 มีรายได้ระหว่าง 9,000-10,999 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.46 บัณฑิตรุ่นที่ 1 มีรายได้อยู่ระหว่าง 13,000-14,999 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามรายได้ปัจจุบัน

รายได้ปัจจุบัน	3,000 - 4,999 บาท	ร้อยละ	5,000 - 6,999 บาท	ร้อยละ	7,000- 8,999 บาท	ร้อยละ	9,000 - 10,999 บาท	ร้อยละ	11,000 -12,999 บาท	ร้อยละ	13,000 -14,999 บาท	ร้อยละ	15,000 บาทขึ้นไป	ร้อยละ	ไม่แน่นอน	ร้อยละ
รุ่นที่ 1	-	0.00	1	20.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00	1	100.00	2	40.00	-	0.00
รุ่นที่ 2	-	0.00	1	20.00	-	0.00	1	7.69	-	0.00	-	0.00	1	20.00	-	0.00
รุ่นที่ 3	-	0.00	1	20.00	3	50.00	2	15.39	1	33.33	-	0.00	1	20.00	-	0.00
รุ่นที่ 4	-	0.00	-	0.00	2	33.33	5	38.46	1	33.33	-	0.00	1	20.00	1	33.33
รุ่นที่ 5	1	50.00	-	0.00	-	0.00	2	15.39	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
รุ่นที่ 6	1	50.00	2	40.00	1	16.67	3	23.07	1	33.33	-	0.00	-	0.00	2	66.66
รวม	(N=2)	100.00	(N=5)	100.00	(N=6)	100.00	(N=13)	100.00	(N=3)	99.99	(N=1)	100.00	(N=5)	100.00	(N=3)	99.99

หมายเหตุ ยอดรายการรวมมากกว่าจำนวนผู้ที่ประกอบอาชีพทั้งหมด เพราะรวมผู้ที่ศึกษาต่อจบแล้ว และปัจจุบันประกอบอาชีพแล้วด้วย

จำแนกตามความรู้สึกต่องาน

ปรากฏว่า บัณฑิตพอใจต่องานที่ทำมากกว่าไม่พอใจ โดยบัณฑิตรุ่นที่ 6 พอใจต่องานที่ทำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.58 บัณฑิตรุ่นที่ 2 พอใจต่องานที่ทำน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.71 ส่วนบัณฑิตรุ่นที่ 2,3 และ 4 ไม่พอใจต่องาน คิดเป็นร้อยละที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 33.33

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามความรู้สึกต่องาน

ความรู้สึกต่องาน รุ่น	พอใจ	ร้อยละ	ไม่พอใจ	ร้อยละ
รุ่นที่ 1	4	11.43	-	0.00
รุ่นที่ 2	2	5.71	1	33.33
รุ่นที่ 3	7	20.00	1	33.33
รุ่นที่ 4	9	25.71	1	33.33
รุ่นที่ 5	3	8.57	-	0.00
รุ่นที่ 6	10	28.58	-	0.00
รวม	(N=35)	100.00	(N=3)	99.99

หมายเหตุ ยอดรายการรวมมากกว่าจำนวนผู้ที่ประกอบอาชีพทั้งหมด เพราะรวมผู้ที่ศึกษาต่อจบแล้ว และปัจจุบันประกอบอาชีพแล้วด้วย

จำแนกตามการเปลี่ยนงาน

ปรากฏว่า บัณฑิตที่ไม่เคยเปลี่ยนงานมากที่สุด และบัณฑิตที่เคยเปลี่ยนงาน 3 ครั้งมีน้อยที่สุด โดยบัณฑิตรุ่นที่ 6 ไม่เคยเปลี่ยนงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.00 บัณฑิตที่ไม่เคยเปลี่ยนงานน้อยที่สุด คือ บัณฑิตรุ่นที่ 1,2 และ 5 ในร้อยละที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 8 ส่วนบัณฑิตรุ่นที่ 4 เคยเปลี่ยนงาน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบจำนวนของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี จำแนกตามการเปลี่ยนงาน

การเปลี่ยนงาน รุ่น	ไม่เคย	ร้อยละ	เคย 1 ครั้ง	ร้อยละ	เคย 2 ครั้ง	ร้อยละ	เคย 3 ครั้ง	ร้อยละ
รุ่นที่ 1	2	8.00	1	16.67	1	16.67	-	0.00
รุ่นที่ 2	2	8.00	1	16.67	-	0.00	-	0.00
รุ่นที่ 3	4	16.00	1	16.67	3	50.00	-	0.00
รุ่นที่ 4	6	24.00	1	16.67	2	33.33	1	100.00
รุ่นที่ 5	2	8.00	1	16.67	-	0.00	-	0.00
รุ่นที่ 6	9	36.00	1	16.67	-	0.00	-	0.00
รวม	(N=25)	100.00	(N=3)	100.02	(N=2)	100.00	(N=2)	100.00

หมายเหตุ ยอดรายการรวมมากกว่าจำนวนผู้ที่ประกอบอาชีพทั้งหมด เพราะรวมผู้ที่ศึกษาต่อจบแล้ว และปัจจุบันประกอบอาชีพแล้วด้วย

**ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร หลักสูตร
ปริญญาตรี 4 ปี**

1. ข้อคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรเกี่ยวกับด้านการพัฒนาหลักสูตร

- 1.1 ควรเพิ่มวิชาทางพัฒนาการเกษตรหรือส่งเสริมการเกษตรให้มากขึ้น
- 1.2 ควรตัดวิชาทางวิทยาศาสตร์ออกบ้าง
- 1.3 ควรพัฒนาหลักสูตรให้ชัดเจน
- 1.4 ควรเสริมวิชาด้านคอมพิวเตอร์
- 1.5 ควรเน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี
- 1.6 มีการใช้สื่อที่ทันสมัย
- 1.7 เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น
- 1.8 เพิ่มวิชาด้านการสื่อสาร
- 1.9 ควรแยกหลักสูตรนิเทศศาสตร์ออกจากหลักสูตรพัฒนาการเกษตร
- 1.10 ควรมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้บ่อย ๆ

2. ข้อคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรเกี่ยวกับด้านกิจกรรม

- 2.1 ควรเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี ต่อเนื่อง 2 ปี และหลักสูตร
ปริญญาตรี 4 ปี
- 2.2 มีการรับงานให้นักศึกษาทดลองปฏิบัติจริง
- 2.3 เพิ่มการฝึกงานให้มากขึ้น
- 2.4 มีการดูงานนอกสถานที่บ่อยขึ้น
- 2.5 มีการทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์กับชุมชน
- 2.6 มีการศึกษาชุมชนโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือจัดเวทีชาวบ้าน
- 2.7 เน้นการออกสู่ชุมชนเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกรตามชนบท
- 2.8 ควรมีการดูงานด้านนิเทศน์เพิ่มขึ้น
- 2.9 มีกิจกรรมในคณะหรือในภาควิชาให้มากขึ้น เพื่อให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ รู้จักทำงาน
ร่วมกับผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

- 2.10 หลังการดูงานทุกครั้งควรมีการสรุปผลหรือทำรายงานเพื่อเก็บเป็นข้อมูลไว้ศึกษา
- 2.11 ให้มีการออกค่ายพัฒนาชนบทเพื่อนำความรู้ไปใช้ และส่งเสริมความสัมพันธ์กับคนใน ชุมชน

3. ข้อคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตรเกี่ยวกับด้านอื่น ๆ

- 3.1 ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกรู้จักภาควิชามากขึ้น
- 3.2 ควรเปลี่ยนชื่อสาขาวิชาให้เป็นที่รู้จักเหมือนสถาบันอื่น
- 3.3 ควรมีการถ่ายทอดประสบการณ์จากพี่สู่น้อง

วิจารณ์ผลการศึกษา

จากผลการศึกษาการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาพัฒนการเกษตรหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่น 1-6 จะเห็นว่า ผลการศึกษาในครั้งนี้ เมื่อเทียบกับผลการศึกษาการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่น 1-4 (หลักสูตร 2 ปี) ของสุพจน์ พ.ศ.2537 และการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาพัฒนการเกษตร รุ่น 1-5 (หลักสูตร 2 ปี) ของวิภาวดี พ.ศ.2538 มีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกัน ซึ่งจะพิจารณาเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

ในด้านของการเลือกสาขาวิชาโท จากการศึกษาครั้งนี้บัณฑิตส่วนใหญ่เลือกเรียนสาขาวิชาโท ด้านนิเทศศาสตร์เกษตร ซึ่งต่างกับผลการศึกษาทั้งสองครั้งที่ผ่านมา โดยศึกษาสองครั้งที่ผ่านมา บัณฑิตส่วนใหญ่เลือกเรียนสาขาวิชาโททางด้านสัตวศาสตร์ โดยอาจมีหลายสาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างทางด้านนี้ เช่น อาจเป็นความชอบส่วนตัวของบัณฑิต เพราะความนิยมในขณะนั้น หรืออาจเป็นเพราะความพร้อมของทางสาขาวิชา เพราะในอดีตทางสาขาวิชาพัฒนการเกษตรยังขาดความพร้อมทางด้านนิเทศศาสตร์เกษตร ทั้งด้านบุคลากรผู้สอนและด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน แต่ปัจจุบันทางสาขามีความพร้อมทางด้านนิเทศศาสตร์มากขึ้น จึงทำให้บัณฑิตหันมานิยมในด้านนี้มากขึ้น ในด้านการศึกษาต่อ จากผลการศึกษาทั้งสามมีความสอดคล้องกันทางด้านนี้ คือ บัณฑิตส่วนใหญ่เลือกที่จะประกอบอาชีพมากกว่าการศึกษาต่อ อาจเป็นเพราะบัณฑิตส่วนใหญ่ต้องการหารายได้เลี้ยงตนเอง หาเงินส่งทางบ้านและไม่อยากเป็นภาระของทางบ้าน และหากพิจารณาภาวะการว่างงานของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตรแล้ว จะเห็นว่า มีบัณฑิตใหม่เพียงคนเดียวเท่านั้นที่ยังว่างงานอยู่ จึงพิจารณาได้ว่าบัณฑิตของสาขาวิชานี้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน แม้จะทำงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมาแต่ก็ได้นำความรู้จากการเรียนทั้งด้านสาขาวิชาเอกและสาขาวิชาโทไปใช้ในการทำงาน

ด้วย งานส่วนใหญ่ที่ทำก็เป็นการทำงานกับสถานประกอบการเอกชน มากกว่าการรับราชการ อาจเป็นเพราะเรื่องของเงินเดือน หรือการบรรจุข้าราชการใหม่มีน้อยลง ซึ่งบัณฑิตส่วนใหญ่ก็มีความพอใจต่องานที่ทำ สำหรับแนวโน้มการประกอบอาชีพของบัณฑิตส่วนใหญ่ คือ การประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว เพราะมีผลตอบแทนสูง และมีอิสระในการทำงานมากกว่าการทำงานในสถานประกอบการเอกชน การรับราชการ หรือการทำงานรัฐวิสาหกิจ

สำหรับข้อเสนอแนะของบัณฑิตเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร จะเห็นว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นให้มีการปรับปรุงหลักสูตรบางส่วน แต่หลักสูตรส่วนใหญ่ดีอยู่แล้ว ดังนั้นจึงควรสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนของสาขาวิชานี้ต่อไป และควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ(Conclusions and Recommendations)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ระหว่างปีการศึกษา 2541 – 2546 คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งสรุปผลการวิจัยดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพบัณฑิต การประกอบอาชีพ การศึกษาต่อ

สรุปผลการวิจัยปรากฏว่า เพศของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนอายุของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรมีอายุระหว่าง 21-25 ปี มากกว่า อายุระหว่าง 26-29 ปี ปีที่สำเร็จการศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุด คือ รุ่นที่ 6 ปีการศึกษา 2546 และปีที่สำเร็จการศึกษามีจำนวนน้อยที่สุด คือ รุ่นที่ 2 ปีการศึกษา 2542 สาขาวิชาโทที่บัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรเลือกเรียนมากที่สุด คือ นิเทศศาสตร์ เกษตร และสาขาวิชาโทที่บัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรเลือกเรียนน้อย คือ เทคโนโลยีเครื่องจักรกลเกษตร และเทคโนโลยีการผลิตพืช การศึกษาต่อของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรมีการศึกษาต่อ ในอัตราส่วน 1 ใน 3 ของบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมา บัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรศึกษาต่อทันทีและศึกษาต่อภายใน 1 ปี มากกว่าบัณฑิตที่ศึกษาต่อภายใน 2 ปี และอื่น ๆ การนำความรู้ของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการศึกษาต่อ ปรากฏว่า บัณฑิตได้นำความรู้สาขาวิชาเอกไปใช้มากที่สุด และบัณฑิตที่ไม่ได้นำความรู้ไปใช้มีจำนวนน้อยที่สุด การประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร บัณฑิตประกอบอาชีพทันทีมากที่สุด และบัณฑิตที่ตอบเหตุผลอื่น ๆ น้อยที่สุด การประกอบอาชีพของบัณฑิตกับสถานประกอบการ เอกชนมากที่สุด และประกอบอาชีพรับราชการน้อยที่สุด และงานที่ทำก็ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนมามากที่สุด ส่วนงานที่ทำเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเอกน้อยที่สุด รายได้ของบัณฑิตที่มากที่สุด อยู่ระหว่าง 9,000-10,999 บาท และรายได้ของบัณฑิตที่น้อยที่สุด อยู่ระหว่าง 13,000-14,999 บาท ความพอใจของบัณฑิตต่องานที่ทำ ปรากฏว่าบัณฑิตมีความพอใจมากกว่าไม่พอใจ ส่วนการเปลี่ยนงานของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร บัณฑิตไม่เคยเปลี่ยนงานมากที่สุด และบัณฑิตที่เปลี่ยนงาน 3 ครั้งน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี

1. ข้อคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรเกี่ยวกับด้านวิชาการ จะเห็นได้ว่า บัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรจะเน้นการให้เห็นความสำคัญของวิชาด้านการพัฒนาการ ให้ตัดวิชาที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตรออกบ้าง เสนอให้ภาควิชาเน้นความชัดเจนของภาควิชา มากกว่านี้ และให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น

2. ข้อคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรเกี่ยวกับด้านกิจกรรม จะเห็นได้ว่า บัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรจะเน้นการสร้างความสัมพันธ์ 2 แบบ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาภายในภาควิชาตนเอง ระหว่างความสัมพันธ์ของนักศึกษหลักสูตรปริญญาตรี ต่อเนื่อง 2 ปี และบัณฑิตหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี และความสัมพันธ์อีกอย่างหนึ่งก็คือ ความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก เช่น การออกปฏิบัติจริงในชุมชน การดูงาน และการรับงานจากภายนอกมาให้นักศึกษา ลงปฏิบัติจริง ล้วนเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกแทบทั้งสิ้น

3. ข้อคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรเกี่ยวกับด้านอื่น ๆ ความคิดเห็นของ บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นการสนับสนุนให้ทางภาควิชามีความชัดเจนทางด้านชื่อสาขาวิชาให้มีความ กว้างขวางเป็นที่รู้จักของบุคคลส่วนใหญ่มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการวิจัยการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร รุ่นที่ 1-6 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2541) และเพื่อเป็นการเตรียมบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรให้ตอบสนองต่อตลาดแรงงาน และการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จึงใคร่ขอเสนอแนะต่อภาควิชาเทคนิคเกษตร ดังต่อไปนี้

1. สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร ภาควิชาเทคนิคเกษตร ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรอย่าง ต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และประโยชน์ต่อการศึกษาต่อใน

ระดับปริญญาโท โดยการเพิ่มเนื้อหาวิชาในสาขาวิชาพัฒนการเกษตร และวิชาที่สามารถนำไปใช้ได้ในการประกอบอาชีพ เช่น วิชาภาษาอังกฤษ วิชาทางคอมพิวเตอร์ วิชาการวิจัยทางการเกษตร และควรตัดวิชาที่ไม่จำเป็นออกบ้าง

2. สาขาวิชาพัฒนการเกษตร ภาควิชาเทคนิคเกษตร ควรมีการรับงานจากภายนอกให้นักศึกษามีการทดลองปฏิบัติจริง เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคต

3. สาขาวิชาพัฒนการเกษตร ภาควิชาเทคนิคเกษตร ควรมีการประชาสัมพันธ์ชื่อสาขาวิชาให้เป็นที่รู้จักของบุคคลภายนอก เพื่อประโยชน์ในการสมัครงาน

4. สาขาวิชาพัฒนการเกษตร ภาควิชาเทคนิคเกษตร ควรมีอุปกรณ์ให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อจะได้มีความชำนาญในการปฏิบัติจริง และสามารถนำไปใช้ได้ในอนาคต

5. สาขาวิชาพัฒนการเกษตร ภาควิชาเทคนิคเกษตร ควรให้บัณฑิตพยายามทำความรู้จักกับบุคคลภายนอกหรือรุ่นพี่ศิษย์เก่า เพื่อช่วยในการหางานให้และบัณฑิตไม่ควรเลือกงานหรือดูเงินเดือนเป็นหลัก ควรจะคิดว่าเราหางานทำเพื่อประสบการณ์

ข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรคำนึงถึงระยะเวลาในการส่งและตอบแบบสอบถาม เพราะต้องใช้ระยะเวลายาวมาก ควรมีการติดต่อรุ่นพี่เพื่อให้ได้ที่อยู่ที่น่านอนก่อนการส่งแบบสอบถาม ควรมีการส่งแบบสอบถามซ้ำไปยังบัณฑิตอีกครั้ง และควรทำการติดตามนักศึกษาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ทราบความเคลื่อนไหวของศิษย์เก่า สามารถประเมินผลจากผลการศึกษา และเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างศิษย์เก่า และศิษย์ปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

กิจจา บานชื่น . 2539 . การพัฒนาเกณฑ์การติดตามผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา . วิทยานิพนธ์ระดับครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ .

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน . 2540 . การศึกษาติดตามผลการปฏิบัติงานและการปฏิบัติงานของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน .

คมเพชร ฉัตรสุภกุล . 2521 . การแนะแนวเบื้องต้น . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร .

ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง . 2541 . หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2541) . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง .

งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น . 2531 . รายงานการติดตามภาวะการทำงานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง รุ่นที่ 12 ปีการศึกษา 2528 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง .

ชาญชัย อินทรประวิติ และคณะ . 2539 . การติดตามผลบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รุ่นปีการศึกษา 2539 . มหาวิทยาลัยสุรนารี .

ดนัย เทียนพุด . 2525 . การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ .

दन्य सुधीपज्ण . 2533 . การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง . สาขาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล . วิทยานิพนธ์ระดับครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ .

ทองเรียน อมรัชกุล และคณะ . 2528 . หลักการแนะแนวเบื้องต้น . โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก . กรุงเทพฯ : พิษณุเศ .

นิพนธ์ นราพิทักษ์กุล . 2542 . บทบาทและความตระหนักในการควบคุม ติดตามและ ประเมินผลของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) . วิทยานิพนธ์ระดับศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาศังคม) สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพฯ .

ปาน สวัสดิ์สาดี . 2528 . คู่มือการประเมินผลการฝึกอบรม . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน .

ปราณี เถลิงพล . 2515 . การแนะแนวและการให้คำปรึกษา . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา .

มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ . 2545 . การติดตามผลและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรและ การจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร . คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร .

เมธี ปิยกุล . 2527 . การติดตามผลบัณฑิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2525 . วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ .

รัตนากาญจน์ ศิริโชติ และคณะ . 2542 . การติดตามผลการผลิตบัณฑิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ . คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ .

- เล็ก ชมันเขียว . 2535 . การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชา
วิทยาศาสตร์และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จากวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ .
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- วาสนา วิเชียรฉาย และคณะ . 2540 . การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาคณะศิลปกรรม
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ปีการศึกษา 2540 . คณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล .
- วิภาวดี หลิมวัฒนา . 2538 . การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาพัฒนาการ
เกษตร รุ่น 1-5 . คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง .
- วิรัตน์ ไวยกุล และบรรเทา อุทัยทัศน์ . 2542 . การติดตามผลบัณฑิตสาขาวิชาประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษา ระหว่างปี 2521-2541 .
ภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ . 2530 . การติดตามผลและการวิจัยเพื่อการแนะแนว . กรุงเทพฯ :
อักษรบัณฑิต .
- สมเดช มุงเมือง . 2532 . การติดตามผลและประเมินผลงานแนะแนว . ภาควิชาจิตวิทยาและ
การแนะแนว คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงราย . เชียงราย : นิมิตรการพิมพ์ .
- สุพจน์ พลกำแหง . 2537 . การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาพัฒนาการเกษตร
รุ่น 1-4 . คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง .
- สุวลักษณ์ ตั้งประดิษฐ์ . 2527 . การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาล และผดุงครรภ์
ระดับต้นที่ปฏิบัติงานในภาคเหนือของประเทศไทย . วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร-
มหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล .

อนันต์ อนันตรังสี . 2527 . **หลักการแนะแนว** . กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์ .

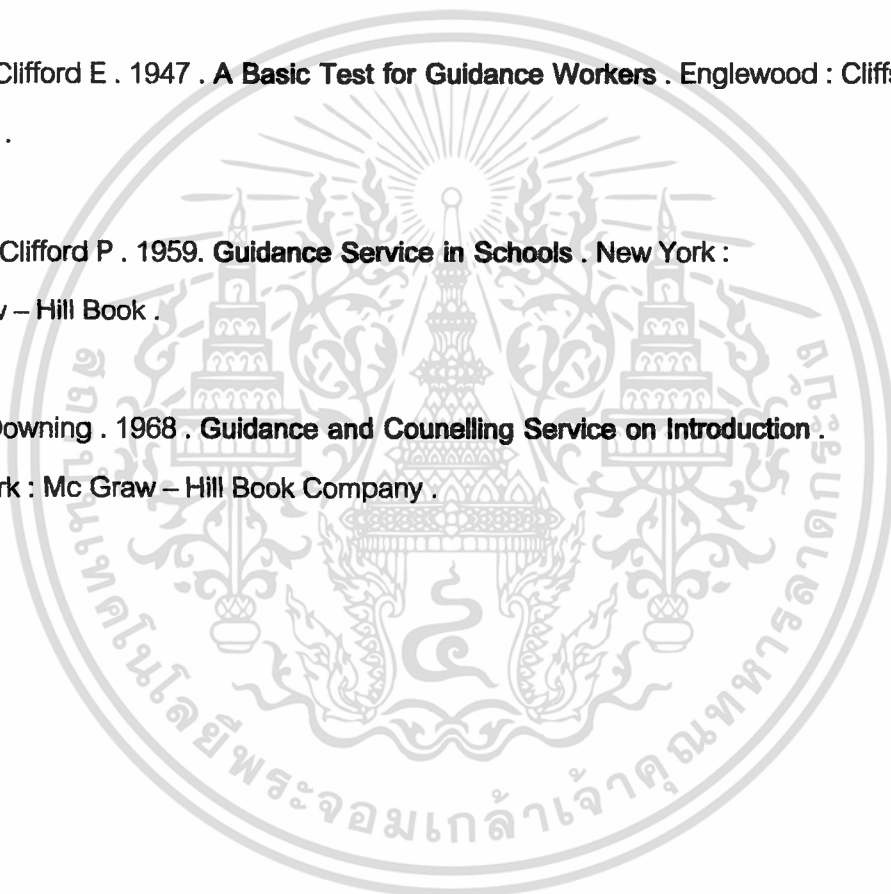
Calvin , Lee , B.T. 1970 . **Improving College Teaching** . Washington D.C. : American Council of Education .

Emery Stoop and Gunnar L. Wahlquist . 1974 . **A Basic Test for Guidance Workers** Englewood Cliffs . New Jersey : Mc Graw – Hill Book company .

Erickson , Clifford E . 1947 . **A Basic Test for Guidance Workers** . Englewood : Cliffs , Inc., NJ .

Froehlich Clifford P . 1959. **Guidance Service in Schools** . New York : McGraw – Hill Book .

Lester N. Downing . 1968 . **Guidance and Counelling Service on Introduction** . New York : Mc Graw – Hill Book Company .

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

แบบสอบถามการติดตามผลบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่น1-6

คำชี้แจง

ข้าพเจ้านางสาวอุษา นิ่มแก้ว เทคนิคเกษตรรุ่นที่ 7 ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลบัณฑิต สาขาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อติดตามผลบัณฑิตเกี่ยวกับสภาวะการทำงาน การศึกษาต่อ การว่างงาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของสาขาพัฒนาการเกษตร

ในโอกาสนี้ ทางภาควิชามีความปรารถนาที่จะพิจารณาข้อมูลและความคิดเห็นของท่าน มาวิเคราะห์ และวางแผน เพื่อที่จะนำไปปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนของภาควิชา ทำให้กระบวนการศึกษาของภาควิชาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาของภาควิชาต่อไปในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยอาศัยแบบสอบถามนี้ ขอความกรุณากรอกข้อมูลให้สมบูรณ์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตด้วย

อุษา นิ่มแก้ว
ผู้ทำการวิจัย

หมายเหตุ : ขอขอบคุณศิษย์เก่าทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและกรุณาส่งแบบสอบถามกลับภายใน
วันที่ 30 พฤศจิกายน 2546

แบบสอบถาม

การติดตามผลบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี รุ่น 1-6

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมายถูก ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงและแสดงความคิดเห็นในช่อง
ว่าง.....

ตอนที่ 1 สถานภาพบัณฑิต การประกอบอาชีพ การศึกษาต่อ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรสาขาพัฒนาการเกษตร หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี

ตอนที่ 1

1. ชื่อ.....
ที่อยู่ปัจจุบัน.....

เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้.....

2. อายุ.....ปี

3. ท่านจบการศึกษาในสาขาพัฒนาการเกษตรรุ่นที่เท่าไร (รุ่นตามหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี)

รุ่นที่ 1 ปี 2541

รุ่นที่ 2 ปี 2542

รุ่นที่ 3 ปี 2543

รุ่นที่ 4 ปี 2544

รุ่นที่ 5 ปี 2545

รุ่นที่ 6 ปี 2546

4. สาขาวิชาโทที่ท่านเรียน.....

5. หลังจากที่ท่านจบการศึกษาจากสาขาพัฒนาการเกษตร ท่านได้ศึกษาต่อหรือไม่
- ประกอบอาชีพ
- ศึกษาต่อ โปรตระบุญ สาขาวิชาเอก.....
สถาบัน.....
- ว่างงาน
6. กรณีศึกษาต่อ ระยะเวลาการศึกษาต่อ (นับจากจบ วท.บ.สาขาพัฒนาการเกษตร)
- ท่านศึกษาต่อทันทีหลังจากจบการศึกษา
- ท่านได้ทำงานหาประสบการณ์ก่อน.....ปี แล้วค่อยศึกษาต่อ
โปตระบุญอาชีพ.....
- ท่านว่างงาน.....ปี แล้วจึงศึกษาต่อ
- หยุดพักผอน.....ปี แล้วจึงศึกษาต่อ
- อื่น ๆ โปรตระบุญ.....
7. กรณีศึกษาต่อท่านได้นำความรู้จากการเรียนสาขาพัฒนาการเกษตรไปใช้หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ไม่ได้นำไปใช้
- นำสาขาวิชาเอกไปใช้
โปตระบุญ.....
- นำสาขาวิชาโทไปใช้
โปตระบุญ.....
8. ระยะเวลาการประกอบอาชีพ (นับจากจบ วท.บ.สาขาพัฒนาการเกษตร)
- ประกอบอาชีพทันทีหลังจบการศึกษา
- ศึกษาต่อ.....ปี แล้วค่อยประกอบอาชีพ
โปตระบุญ.....
- ประกอบอาชีพไปด้วยเรียนไปด้วย
- ว่างงาน.....ปี แล้วค่อยประกอบอาชีพ
- หยุดพักผอน.....ปี แล้วค่อยประกอบอาชีพ
- อื่น ๆ โปรตระบุญ.....

9. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพอะไร

- รับราชการ (ระบุแผนก)
- สถานประกอบการเอกชน (ระบุแผนก).....
- รัฐวิสาหกิจ (ระบุแผนก).....
- ธุรกิจส่วนตัว(โปรดระบุ).....
- ว่างงาน
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

10. งานที่ท่านอยู่มีความเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนมาหรือไม่

- เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาโท
- เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเอก
- ไม่เกี่ยวข้อง

11. ปัจจุบันท่านมีรายได้.....บาท/เดือน

12. ความรู้สึกต่องานที่ทำ

- พอใจ ไม่พอใจ

13. การเปลี่ยนงาน

- ไม่เคยเปลี่ยนงาน ระบุเหตุผล.....
- เคย เปลี่ยนงานครั้ง
- ระบุเหตุผล.....
- สถานที่ทำงานเดิม.....
-
-
-
-
-
-

ตอนที่ 2

สิ่งที่ท่านคิดว่า สาขาพัฒนาการเกษตรควรได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้น

ด้านการพัฒนาหลักสูตร.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ด้านการเสริมประสบการณ์/กิจกรรม.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ด้านอื่น ๆ.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอแสดงความขอบคุณเป็นอย่างยิ่งในการตอบแบบสอบถาม

**รายชื่อบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนการเกษตร
หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ที่ตอบแบบสอบถามกลับมา**

รุ่นที่ 1

1. น.ส.กุลธิดา ฤทธิเกษร
ที่อยู่ปัจจุบัน : วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ต.หนองหญ้า อ.เมือง
จ.กาญจนบุรี 71000 โทร.09-8025015

2. น.ส.ศิริพร ผิวนิล
ที่อยู่ปัจจุบัน : 80/184 บ้านสุขุมวิท 77 ซ.อ่อนนุช 17 แยก 16 เขตสวนหลวง กทม. 10520
โทร. 09-8843702

3. น.ส.เพ็ญ สุวิภาค
ที่อยู่ปัจจุบัน : 20/147 ม.4 หมู่บ้านนันทวัน-ปิ่นเกล้า ซ.5/2 ถ.พุทธมณฑลสาย 1
แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กทม. 10170 โทร.02-8862664

4. นายจิรวุฒิ ปัญญาดี
ที่อยู่ปัจจุบัน : 67/4 ซ.ศรีชัย ต.วัดสิงห์ อ.วัดสิงห์ จ.ชัยนาท 17120 โทร.01-8423375

รุ่นที่ 2

1. นายสุรศักดิ์ การะเวก
ที่อยู่ปัจจุบัน : 176/611 ถ.พระราม 2 แลนมด้า เขตบางขุนเทียน กทม. 10150
โทร.01-7212577

2. นายประเวศ วารินทร์
ที่อยู่ปัจจุบัน : ๓กส.หน่วย อ.บ้านกรวด 75 ม.3 ต.ปราสาท อ.บ้านกรวด จ.บุรีรัมย์
โทร.06-2521819

3. น.ส.เพิ่มพร พานิชกุล
ที่อยู่ปัจจุบัน : 2508/44 แพลต 8 ชั้น อาคาร 1 เขต/แขวง ดินแดง กทม. 10400

รุ่นที่ 3

1. นายไพโรจน์ เวโรจน์วัฒนา
ที่อยู่ปัจจุบัน : 25 ม.1 ต.ไร่เก่า กิ่งอ.สามร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์ โทร.01-9951344
2. นายอนุรักษ์ โพรสูง
ที่อยู่ปัจจุบัน : 33 ซ.สหมิตร ถ.บำรุงเมือง อ.เมือง จ.นครพนม โทร.01-7999931
3. น.ส.นันทิยา พันดุง
ที่อยู่ปัจจุบัน : 1040/145 ม.1 ต.หัวทะเล อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000
โทร.01-8780032
4. น.ส.อานันตยา คงทรัพย์
ที่อยู่ปัจจุบัน : 6/25 ถ.คลองหา 1 ต.นาสาร อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี
โทร.09-4554321
5. น.ส.ชำนาญ บุญสุโข
ที่อยู่ปัจจุบัน : 33/40 โครงการพัฒนาสวนพระองค์ (แปลงผัก) ถ.รามคำแหง
แขวง/เขต สะพานสูง กทม.10240 โทร.01-7200831
6. นายพิพัฒน์ เพชรงาม
ที่อยู่ปัจจุบัน : 1078/136 ซ.สุตสาคร ถ.พรานนก แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย
กทม. 10700 โทร.01-3347366
7. น.ส.สายใจ บุญจันทร์
ที่อยู่ปัจจุบัน : 121 ม.1 ต.บางกระบือ อ.บ้านสร้าง จ.ปราจีนบุรี 25150
โทร.01-5153400

8. นายไพโรจน์ โกโสภา

ที่อยู่ปัจจุบัน : 355/34 ม.สุราษฎร์ ซ.ลาดพร้าว 122 วังทองกลาง บางกะปิ กทม. 10310
โทร.06-3228655,09-6958271

รุ่นที่ 4

1. น.ส.อัจฉรา ธงยี่สิบหก

ที่อยู่ปัจจุบัน : 40/11 ศิริโชคแมนชั่น ห้อง 614 ซ.ลาดพร้าว 83 ถ.ลาดพร้าว วังทองกลาง
กทม. 10310 โทร.01-4464358

2. น.ส.นิภา พึ่งมีทรัพย์เลิศ

ที่อยู่ปัจจุบัน : 63/8 ถ.อำนาจสงคราม แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กทม. 10300
โทร.06-3237188

3. น.ส.ชราธาร บัวจอม

ที่อยู่ปัจจุบัน : 78/84 ม.8 ถ.ติวานนท์ ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี
โทร.06-3246014

4. น.ส.ยุวรดา มีทอง

ที่อยู่ปัจจุบัน : 84 ม.6 ต.นางัว ถ.สระบุรี-หล่มสัก อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000
โทร.06-3246024

5. น.ส.อนุตรา ก้องกิจภักดีสัย

ที่อยู่ปัจจุบัน : 11/215 ซ.เลิศพัฒนาเหนือ ถ.จอมทอง แขวงบางอ้อ เขตจอมทอง
กทม. 10150 โทร.09-2446564

6. น.ส.ดวงนภา ไชยแก้ว

ที่อยู่ปัจจุบัน : 419/32 ม.5 ถ.ศรีนครินทร์ ต.ลำโรงเหนือ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
10270 โทร.09-1145562

7. น.ส.สุชาวดี ศรีสุข
ที่อยู่ปัจจุบัน : 47/74 ม.วรางกูล ถ.เลียบบคลองสอง บางชัน คลองสามวา กทม.10510
โทร.09-6986029

8. นายณัฐพร บุญทานนดี
ที่อยู่ปัจจุบัน : 161/9 ม.สัมมากร 1 ซ.4 ถ.สุขาภิบาล 3 แขวง/เขต สะพานสูง กทม.
โทร.09-8978973

9. นายพีรพล โกวิทคณิต
ที่อยู่ปัจจุบัน : 121/173 ม.6 ถ.เอกชัย แขวง/เขต บางบอน กทม. 10150
โทร.01-3722572

10. นายเดชาต อุษาวัฒนากุล
ที่อยู่ปัจจุบัน : 16/19 ถ.รามอินทรา แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กทม. 10220

รุ่นที่ 5

1. น.ส.วณิชยา บุญทรง
ที่อยู่ปัจจุบัน : 531/57 ดุสิตาจาริสมา พระรามเก้า ซ.13 บางกะปิ ห้วยขวาง กทม.
10310 โทร.01-6891901

2. นายสุรเชษฐ์ ใจจักรธรรม
ที่อยู่ปัจจุบัน : 22/1 บุญมาอุปโภคภัณฑ์ รามคำแหง ซ.8 หัวหมาก บางกะปิ กทม.
10240 โทร.01-0447583

3. นายสรณ ลพสุนทร
ที่อยู่ปัจจุบัน : 249/8 ม.สัมมากร ซ.39 แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กทม. 10240
โทร.05-1758574

4. น.ส.ศุภภัค เกลี้ยงศิริกุล
ที่อยู่ปัจจุบัน : 645/51 रामคำแหง 117 สุขาภิบาล 3 บางกะปิ กทม. 10240
โทร.01-9532230
5. นายประพัฒน์ อธิปัญญาพงษ์
ที่อยู่ปัจจุบัน : 12 ม.4 ต.บางดินเปิด อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา 24000 โทร.09-4782409
6. นายศรายุทธ คำนึ่งกิจ
ที่อยู่ปัจจุบัน : 292 ซ.บ้านช่างหล่อ แขวงบ้านช่างหล่อ ถ.พรานนก เขตบางกอกน้อย
กทม. โทร.06-7527488

รุ่นที่ 6

1. นายสิทธิโชค จิบบานบุญ
ที่อยู่ปัจจุบัน : 250 ม.2 ต.บางปลาหมอ อ.บางปลาหมอ จ.สุพรรณบุรี 72150
โทร. 06-0100417
2. นายอนุสรณ์ อินทรโก
ที่อยู่ปัจจุบัน : 105/3 ม.1 ต.บ่อผุด อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี 84320 โทร.09-7824665
3. นายณัฐพล จันทร์แก้ว
ที่อยู่ปัจจุบัน : 84/48 ม.8 ห้อง 303 หอพักมีคำสัตย์ ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี โทร.09-0378251
4. นายชาตรี ตันติภัทรศิลป์
ที่อยู่ปัจจุบัน : 99/301 ม.พฤษชาติ ซ.15 สุขาภิบาล 3 เขตสะพานสูง กทม.
โทร.09-1578783
5. นายดำรงศักดิ์ ล่อชุนนี้
ที่อยู่ปัจจุบัน : 6/3 ม.5 ทวีวัฒนา กทม. 10170 โทร. 09-5329166

6. นายอรรณพ ตันวิเชียร
ที่อยู่ปัจจุบัน : 37/18 ม.3 ซ.ลาดกระบัง 44 ถ.อ่อนนุช-ลาดกระบัง เขต ลาดกระบัง กทม.
โทร.01-2552560
7. นายนพพร มงคลสินธุ์
ที่อยู่ปัจจุบัน : 559 ก. ถ.ชัยประสิทธิ์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ 36000
โทร.01-7001359
8. น.ส.จินไลภากย์ ไชติวิเชียร
ที่อยู่ปัจจุบัน : 1085 ถ.สุขุมวิท แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กทม. 10110
โทร.09-6686103
9. นายกิตติพงษ์ ตั้งประเสริฐศิริ
ที่อยู่ปัจจุบัน : 210/2 ซ.สารประเสริฐ บางโคล่ บางคอแหลม กทม. 10120
โทร.01-7917872
10. นายชนวิรัตน์ เตือนดาว
ที่อยู่ปัจจุบัน : 171/4 ซ.น้ำใจ 3 ถ.ร่มเกล้า แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กทม. 10520
โทร.018437970
11. นายนิรมิต เต็งประเสริฐ
ที่อยู่ปัจจุบัน : 106 ม.4 ต.ไร่เก่า อ.กิ่งอ.สามร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์ โทร.070809046
12. นายมนัส บุญคุณเจริญ
ที่อยู่ปัจจุบัน : 322-324 ม.4 ต.บ้านใหม่ อ.ครบุรี จ.นครราชสีมา โทร.04-44448087